СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXV П'ЯТНИЦЯ, 17 КВІТНЯ 2009 РОКУ ЧИСЛО 16 VOL. CXV FRIDAY, APRIL 17, 2009 No. 16

Б. Обама висловив оптимізм щодо економіки США

ВАШІНҐТОН. — Президент США Барак Обама висловив обережний оптимізм щодо стану американської економіки. Виступаючи 14 квітня у Джорджтавнському університеті, Президент заявив, що плян його уряду з подолання економічної кризи уже активізував ринок нерухомости та сприяв зменшенню кількости безробітних.

Б. Обама підкреслив, що завданням його адміністрації є збудувати міцну економіку і подбати, щоб нинішня економічна криза не повторилась у майбутньому. Пріоритетними галузями, за словами Президента, є реформа освіти, охорони здоров'я, фінансового та енерґетичного секторів.

Опитування громадської думки у США показують, що американці оптимістичніше оцінюють перспективи економіки на тлі нинішньої кризи. Президент Б. Обама, молодий, енергійний, зумів якимось чином вселити в американців заряд нових надій.

Гостра критика з боку республіканської опозиції, як показує опитування, не зашкодила популярності Б. Обами, не зменшила певности в тому, що він прагне вести країну правильним курсом – і в галузі економіки, і у зовнішній політиці.

Дві третини американців схвалюють виконання Б. Обамою президентських обов'язків і його курс. *(„Голос Америки", Радіо „Свобода")*

В Онтаріо одноголосно затверджено Закон про Голодомор як геноцид

ТОРОНТО, Канада. – 9 квітня тривала і плідна праця Ліґи Українців Канади і Ліґи Українок Канади над законопроєктом про Голодомор 1932-1933 років в Україні увінчалася успіхом, коли парлямент Онтаріо одноголосно проголосував за цей законопроєкт.

Законопроєкт про Голодомор, також відомий як Private Member's Bill (ч. 147) the Holodomor Memorial Day Act, був внесений трьома головними партіями спільно, що говорить про солідарність депутатів до питання, яке є болючим для українців в Канаді. Законопроєкт також був першим в історії Канади, який був представлений до голосування усіма трьома партіями спільно – аналогів такого законопроєкту в Канаді ще не було. Закон про Голодомор представили депутати Дейв Левак, Шері Диново і Френк Кліс.

„Законопроєкт ч. 147 є почесною нагородою усім учасникам його приготування, котрі протягом довгих років тяжко працювали, щоб закласти основи для визнання Голодомору", – сказав Орест Стеців, координатор проєктів Ліґи Українців Канади і Ліґи Українок Канади.

Закон визнає Голодомор геноцидом і призначає четверту суботу листопада як День пам'яті жертв Голодомору. У 2009 році „Навчальний тиждень про Голодомор", який організовують Ліґа Українок Канади і Ліґа Українців Канади, відбуватиметься 23-29 листопада. Він співпадає з четвертою суботою у листопаді, під час якої плянуються громадські відзначення і реквієми.

Виконавчий директор Ліґи Украіців Канади Володимир Паславський зауважив, що затвердження такого закону в Онтаріо говорить про вагоме місце української громади у Канаді, а також про поступ у політичних процесах.

Ліґа Українців Канади

Представники української громади і депутати провінції Онтаріо після голосування щодо законопроєкту ч. 147 про визннання Голодомору геноцидом.

Антикризовий плян для України

Директор Світового банку для України, Білорусі і Молдови Мартін Райзер. Фото: УНІАН

КИЇВ. — Україна не може зволікати з впровадженням антикризових заходів в очікуванні президентських виборів, зазначив 11 квітня директор Світового банку для України, Білорусі і Молдови Мартін Райзер.

„В Україні ця криза припала на складний з політичної точки зору час, оскільки країну очікують президентські вибори. Проте не можна відкладати заходи з подолання кризи на той час, коли для цього буде одержаний чіткий політичний мандат у висліді виборів. Необхідне досягнення компромісу, достатнього для впровадження комплексу заходів, які дозволять протистояти кризі і відновити зростання", – вважає М. Райзер.

Він повідомив, що, на думку експертів Світового банку, антикризовий плян заходів для України повинен містити чотири ключові елементи: достатнє та послідовне впровадження макроекономічної політики відповідно до програми, яку підтримує Міжнародний валютний фонд (МВФ); переорієнтацію бюджетних витрат у бік збільшення обсягу інвестицій в державну інфраструктуру, які сприяють зростанню і дозволяють підтримати реальний сектор і зайнятість, у поєднанні з зусиллями, спрямованими на мобілізацію ресурсів для захисту бідних і уразливих верств населення; чітку стратегію захисту вкладників банків і реабілітації банківського сектору; реформи, які сприятимуть полегшенню входження на ринок і залученню приватних інвестицій.

М. Райзер підкреслив, що усі ці елементи „пов'язані між собою і підсилюють один одного". Для ефективного їх впровадження необхідна тісна співпраця Уряду, Президента і Національного банку України, а також підтримка у Верховній Раді.

„Україна заслуговує на міжнародну допомогу в подоланні цих дуже значних потрясінь, що зруйнували попередні зростання. Однак, щоб отримати користь від такої допомоги і вийти з кризи з економікою, спроможною повернутися до збалансованого зростання, Україна мусить визнати і розв'язувати свої власні проблеми та виправляти недоліки. Часу на очікування вже немає", – наголосив М. Райзер. (*Радіо „Свобода"*)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Прикарпаття відзначає 20-ліття відновлення Пласту

ІВАНО-ФРАНКІВСК. — 11 квітня в обласному центрі Прикарпаття розпочалося відзначення 20-річчя відновлення діяльності Національної скавтської організації України Пласт. 12 квітня 1912 року Олександер Тисовський у Львові заснував Пласт – українську молодіжну організацію за принципом скавтської, назва якої походить від козаків-пластунів. Головна її мета – вірність Богові та Україні. 60 років тому діяльність Пласту була заборонена. У 1989 році з ініціятиви академіка Ігоря Юхновського почали створюватися перші гуртки відновленого Пласту, спершу на Львівщині, потім і на Івано-Франківщині. За словами голови Івано-Франківської округи Пласту Руслана Марцінкова, за цей час вишкіл в українській скавтській організації перейшло понад 12 тис. юних прикарпатців, тепер обласна організація нараховує більше тисячі пластунів, діють майже 30 осередків. 11 квітня пластуни пройшли урочистим маршем від Пластової домівки вулицями міста до катедрального собору святого Воскресіння, де відбулася Служба Божа, а згодом мали збір на майдані Андрея Шептицького. Старші пластуни – юнаки і юначки переглянули фільм Івана Миколайчука „Пропала грамота", а найменші – новаки – лялькову виставу. Та одним днем урочистості не обмежуються: на 25 квітня запланований концерт з участю пластового приятеля Сашка Положинського та гурту „Тартак", на початок травня – великий пластовий збір в наметових умовах у селі Грабівка Калуського району (це біля Чорного лісу, де діяли загони УПА). *(Радіо „Свобода")*

ВР провалила розгляд законів щодо співпраці з МВФ

КИЇВ. — У Верховній Раді України розпочнеться засідання Погоджувальної ради щодо законопроєктів, які спрямовані на співпрацю з Міжнародним валютним фондом (МВФ), повідомив 14 квітня голова Верховної Ради України Володимир Литвин після обговорення ситуації, що склалася у зв'язку з відмовою депутатів включити ці законопроекти до порядку денного. В. Литвин зауважив, що парлямент повернеться до розгляду цих законопроєктів, якщо буде знайдена необхідна кількість голосів. Зокрема не були включені до розгляду законопроєкти: „Про внесення змін до Закону України „Про Державний бюджет України на 2009 рік" та деяких інших законів України" (щодо невідкладних заходів у забезпеченні енергетичної безпеки України); „Про внесення змін до деяких законів України щодо пенсійного забезпечення" та „Про внесення змін до Закону України „Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" (щодо перерахунку пенсій працюючим пенсіонерам). За включення даних законопроєктів в порядок денний голосували в повному складі фракції Бльоку Юлії Тимошенко (БЮТ) та Бльоку Володимира Литвина, але фракція „Наша Україна-Народна самооборона"(НУ-НС) голосувала лише частково. Фракції Партії Реґіонів та Комуністичної партії України не підтримали включення даних законопроєктів до порядку денного. *(УНІАН)*

У Харкові відкрилася „Весняна академія НАТО"

ХАРКІВ. — 14 квітня вперше у Харкові відкрилася „Весняна академія НАТО". Дводенний захід проводив Інформаційний центр евроатлантичного співробітництва, який створено на базі Харківського економіко-правового університету. У центрі використовуватимуть інноваційні шляхи надання інформації про НАТО, повідомив керівник проєктів Харківського обласної молодіжної громадської організації „Освічена ініціятива" Роман Атрощенко. В інформаційному центрі евроатлантичного співробітництва в Харкові висловили готовність до діялогу з усіма прихильниками і запрошують до дискусії і тих, хто налаштований проти НАТО. Дводенна „Весняна академія" в Харкові називається „Взаємини Україна-НАТО: сучасна співпраця та можливе членство". Виступили представники країн-членів альянсу, а також Росії та Грузії. Від України до участи в обговореннях було запрошено науковців, аспірантів та студентів не тільки Харківської области, але й Полтавської, Черкаської, Сумської та Луганської областей. *(УНІАН)*

В Ужгороді відмовляються ставити пам'ятник С. Бандері

УЖГОРОД: — Ужгородська влада відмовилася встановити у місті пам'ятник провідникові ОУН Степанові Бандері. Про це 10 квітня під час сесії міськради повідомив посадник Ужгороду Сергій Ратушняк. Івано-Франківська міська рада надіслала звернення Ужгородській міській раді з проханням підтримати ініціятиву щодо „належного вшанування на державному рівні пам'яті політичного діяча, ідеолога українського національного руху, голови проводу ОУН Степана Бандери". В цьому листізверненні міський голова Івано-Франківська Віктор Анушкевичус просив ужгородського колеґу „засвідчити свою гордість за належність до свідомої частини української нації та, як незаперечну істину, залишити прийдешнім поколінням народну мудрість". Також у своєму листі мер Івано-Франківська наголошує, що „той, хто не знає свого минулого, не вартий свого майбутнього". Натомість Ужгородська міськрада надіслала відповідь з відмовою. „Повідомляємо, що Ужгородська міська рада не розділяє захоплення особистістю і спроби ідолоґізації громадянина Австро-Угорської імперії С. Бандери". *(Радіо „Свобода")*

ВР зобов'язала чужоземців надавати відбитки пальців

КИЇВ. — 14 квітня Верховна Рада України прийняла закон про внесення змін до статті 25 закону „Про правовий статус чужоземців та осіб без громадянства". За нього проголосували 252 з 442 народних депутатів, зареєстрованих у сесійній залі. Закон зобов'язує чужоземців та осіб без громадянства надавати свої біометричні дані для їх фіксації під час оформлення в'їзної візи в дипломатичних представництвах і консульських установах України за кордоном, а також під час проходження прикордонної контролі в пунктах пропуску через державний кордон (якщо інше не передбачено законом і міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України). Визначення переліку відповідних даних та порядку їх надання віднесено до повноважень Кабінету міністрів. Закон вступає в силу 1 січня 2010 року. *(УНІАН)*

У Баку В. Ющенко говорив про „Східнє партнерство"

БАКУ, Азербайджан. — Президент Віктор Ющенко 10 квітня завершив свою дводенну візиту до Баку. Головні теми офіційної візити – енерґетика, ГУАМ (Грузія, Україна, Азербайджан, Молдова), програма „Східнє партнерство" та військово-технічне співробітництво. У сфері енерґетики зокрема йшлося про використання нафтопроводу „Одеса-Броди", співробітництво в галузі транзиту та заходи щодо підвищення енерґетичної безпеки. Саме Азербайджан має стати основним джерелом газу для альтернативних газопроводів „Набуко" та „Білий потік", а відтак значення цієї країни для справи диверсифікації газових поставок є дуже суттєвим. Окремо президенти обговорили співробітництво в рамках ГУАМ, питання міжнародної та реґіональної безпеки, ініціятиву Евросоюзу „Східнє партнерство", співпрацю в гуманітарній сфері. Також йшлося про співробітництво між Україною і Азербайджаном у військово-технічній та космічній галузях. У ході візити В. та Катерина Ющенки вшанували пам'ять батька нинішнього Президента Азербайджану – Гейдара Алієва та поклали квіти до пам'ятника Тарасові Шевченкові. *(„Голос Америки")*

Зруйновану стіну Лаври обіцяють відновити

КИЇВ. — Відновлення однієї зі стін Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника відбудеться найближчим найближчим часом. Про це заявив в. о. голови Київської міської державної адміністрації Анатолій Голубченко. За його словами, зараз на об'єкті працюють фахівці Головного управління з питань надзвичайних ситуацій. У свою чергу, начальник цього управління Віталій Пшеничний відзначив, що проводиться пошук і аналіза можливих причин руйнування. Після цього буде підраховано вартість виконання робіт з відновлення стіни, встановлено замовника і виконавця робіт. У ніч з 8 на 9 квітня у Києві обвалилася частина підпорної стіни на Ближньопечерній вулиці Києво-Печерської Лаври. *(„День")*

Україна підписала в Ашгабаті кілька документів СНД

АШГАБАТ, Туркменістан. — Україна взяла участь у черговому засіданні Ради міністрів закордонних справ Співдружности незалежних держав (СНД), яке відбулось 10 квітня в Ашгабаті. У засіданні взяли участь делеґації 11 держав-учасниць. Делеґацію України очолював в.о. першого заступника міністра закордонних справ Юрій Костенко. На засіданні виступив Президент Туркменістану Ґурбанґули Бердимухамедов, який наголосив на важливості поглиблення економічної взаємодії у рамках СНД. У ході засідання Україна підписала рішення щодо обміну інформацією у сфері боротьби зі злочинністю, про внесення змін і доповнень до Положення про Раду міністрів внутрішніх справ держав-учасниць СНД, про оголошення 2010 року у Співдружності незалежних держав Роком ветеранів Великої Вітчизняної війни 1941-1945 років, про порядок виготовлення єдиної ювілейної медалі „65 років Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років" тощо. Наступне засідання Ради міністрів закордонних справ СНД відбудеться в жовтні в Кишиневі, Молдова. *(Радіо „Свобода")*

СБУ оголосила війну корупції

КИЇВ. — Голова Служби Безпеки України Валентин Наливайченко заявив 14 квітня, що відтепер його відомство бере на себе зобов'язання реаґувати на усі повідомлення громадян про корупційні дії чиновників усіх рівнів влади. Він повідомив, що на особливу контролю тепер узяті всі бюджетні кошти, що спрямовуються на підтримку окремих галузей, проєктів, підприємств та фарм. У Києві вже затримали посадову особу громадської ради при Міністерстві аґрарної політики, яка „вимагала 1 млн. грн. від фармера з Харківщини за сприяння в отриманні 10 млн. грн. державних інвестицій на розвиток тваринництва". Зловмисницю затримали під час передання хабара. В областях України та в Києві місяць тому відкрили скриньки СБУ для звернень громадян. *(Радіо „Свобода")*

„Сім чудес Ялти" з'являться на поштових марках

КИЇВ. — Державне підприємство „Укрпошта" запропонувало випустити поштові марки з краєвидами „Семи чудес Ялти", які були визначені до 170-річчя міста, повідомили 13 квітня в прес-службі управи міста Ялти. Власні марки з видами „Семи чудес Ялти", які вибрали ялтинці та жителі багатьох міст світу, стануть реклямою для курорту. Переможцями цієї акції стали замок „Ластівчине гніздо", Воронцовський палац і парк в Алупці, Нікітський ботанічний сад, храм Воскресіння Христового у Форосі, гори Ай-Петрі та Аю-Даґ, набережна Ялти. Ідею випуску цих марок запропонувало керівництво „Укрпошти" як „пілотний проєкт" в Україні. Сам проєкт „Власна марка" впроваджується в країні з 2007 року. „Власна марка" – це поштова марка з чистим купоном, на якому можна зобразити те, що бажає замовник: особисте фото; фотографії рідних, близьких, друзів; логотип чи товарний знак фірми; фотографії домашніх улюбленців. *(УНІАН)*

Великдень – свято усіх свят

Великоднє Послання Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства в діаспорі

„… Сам Ісус став між ними, і промовив до них: Мир вам!“

Луки 24:36

Дорогі брати і сестри у Христі!

Сердечно і радісно всіх вас вітаємо з найбільш величною і славною подією у всі віки – Христос Воскрес!

Це свято всіх свят, це торжество життя, це владна хода всеперемагаючої і вічної Весни. Жоден день за своїм значенням не може порівнятися з тим піднесенням і щастям, яке переживає християнська душа, святкуючи Великдень. І це тому, що Бог „великою Своєю милістю відродив нас до живої надії через воскресення з мертвих Ісуса Христа“, 1 Пет. 1:3.

З Святого Писання Дух Святий доводить до нашої уваги оці слова: Сам Ісус… Сам Ісус спішив туди, де Його чекали, де про Нього читали і міркували.

Сам Ісус, без посередників з'являється до учнів Своїх, до всіх, хто прагне і шукає Його. Він не написав їм листа з „того світу“, але Він з'явився Сам і засвідчив Свою життєспроможність.

Сьогодні ми дякуємо Богові за Його Святе Письмо. Але нам потрібен Він Сам. Нам потрібно, щоб Він дихнув на нас Своїм Духом життя для нового народження. Бо „коли хто не родиться з води й Духа, той не може ввійти в Царство Боже“, Ів. 3:5.

Бог з давніх-давен говорив через пророків, через Закон, тепер Він говорить до нас через Сина Свого, до всіх, хто має внутрішній духовний слух – Бог промовляє переконливо і невідступно. Що ж він говорить? „Мир вам!“ – каже Він Своїм учням.

У єврейській традиції люди вітаються словами „мир!“ або „шалом!“, але в Ісусових словах звучить набагато більший мир. Це життєдайний і силоносний мир. Цей мир супроводжується владним велінням Ісуса нести й поширювати Його мир у всьому світі. Його веління, як Господа всіх і всього, підтверджується силою Божественного авторитету „Як Отець послав Мене, і Я вас посилаю!“, Ів. 20:20-22. Тому ми маємо законні повноваження від Самого Господа у всіх обставинах нести вість про Його мир, Його життя і прощення гріхів. Це велика честь, великий привілей і відповідальність для всіх нас.

З Великодньою радістю щиро вітаємо Уряд України, наших любих братів і сестер та ввесь наш народ на Батьківщині і в діяспорі. Нехай ці свята принесуть вам радість, спокій та Божі благословіння.

Христос Воскрес!

Воістину Воскрес!

За провід Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства пастори:

Іван Ковальчук, Володимир Вільчиця, Йосафат Іваськів, Овдій Хрипчук, Василь Кравчук, Олексій Шолька

Роман Купчинський

ВЕЛИКДЕНЬ

Великдень...
Скільки різних дум
І лиця розпогоджені
Мені наводить він...
Старих дідів, батьків.
І спів дівчат, і хлопців шум,
Серця їх мов відроджені
І ясносрібний дзвін,
Під великодній спів.
І чисту синяву небес,
І перший в році грім,
І правду, що Христос воскрес
І дав надію всім.

1943.

Фото: Український музей

Великоднє вітання Генерального консульства України в Ню-Йорку

Шановна громадо!

Дорогі українки і українці, брати і сестри!

Генеральне консульство України в Ню-Йорку сердечно вітає вас з Великим Днем Світлого Христового Воскресіння!

Бажаємо вам щастя, Божої благодаті, міцного здоров'я та добробуту, душевної чистоти і гармонії, творчої наснаги в усіх гарних починаннях в ім'я розквіту нашої рідної України.

Христове Воскресіння як світле свято спасіння і дарування вічного життя є особливим для народу України, історія якого щедро наповнена прикладами звитяги і самопожертви заради збереження країни, утвердження неминущих християнських цінностей.

Нехай Боже благословення буде запорукою миру на нашій землі та здійснення найзаповітніших мрій, надихає на добрі та праведні справи, а також дарує непохитну віру в кращий завтрашній день.

Благословенної Пасхи!

Христос воскрес!

Воістину воскрес!

Генеральне консульство України в Ню-Йорку

З метою зміцнення демократії та верховенства права

КИЇВ. – Указом Президента України від 13 квітня внесено зміни до складу Національної комісії із зміцнення демократії та утвердження верховенства права. Комісія утворюється у складі голови, заступника голови, відповідального секретаря та членів, які виконуватимуть свої обов'язки на громадських засадах.

До складу Національної комісії введено Михайла Вербенського – заступника міністра внутрішніх справ України, Ігоря Коліушка – голову правління Центру політико-правових реформ, Данила Курдельчука – президента Української чужоземної юридичної колеґії, Анатолія Осетинського – заступника голови Вищого господарського суду, суддю Федерального суду претензій Сполучених Штатів Америки, доктора права Богдана Футея. У складі комісії є також Євген Захаров – співголова Харківської правозахисної групи, Валентин Наливайченко – голова Служби безпеки України, д-р Станіслав Шевчук – професор Міжнародного Соломонового університету. *(Прес-служба Президента України).*

Зустріч католицьких єпископів Канади та США

КЛІРВОТЕР, Фльорида. — 10-11 березня вісім єпископів Української католицької єрархії Північної Америки провели дводенне засідання. Стефан Сорока, Архиєпископ Філядельфійський та Митрополит для українців-католиків у США, привітав учасників засідання словами: „Це дуже добре, що ми тут зібралися. Ми матимемо нагоду разом помолитися та обговорити ті складні завдання і блага, які ми поділяємо“.

Митрополит С. Сорока очолював американську делеґацію, у її складі були Владики Ричард Семінак з Єпархії Св. Миколая в Чикаґо, Павло Хомницький з Стемфордської Єпархії та Івана Бура, Єпископ-помічник Філядельфійський.

Архиєпископ Вініпезький і Митрополит для українців-католиків у Канаді Лаврентій Гуцуляк провадив канадську делеґацію, до її складу входили Давид Мотюк з Едмонтонської Єпархії, Кен Новаківський з Ню-Вестмінстерської Єпархії та Браєн Байда з Саскатунської Єпархії.

Владики прослухали презентацію Ґая Камарати та Чарлза Нойбекера, котрі тісно співпрацювали з Верховним Архиєпископом Української Греко-Католицької Церкви Любомиром Кардиналом Гузаро та Патріяршою Курією над розвитком та вдосконаленням структури відділів Патріяршої Курії в Україні. Їхнє представлення для єпископів мало назву: „Вивчення стратеґії та накреслення дорожньої карти – УГКЦ“.

Спільно з Ґ. Камаратою та Ч. Нойбекером владики обговорювали способи реальних сфер підтримки праці Курії та підкреслили необхідність забезпечення належної взаємодії.

Дводенне засідання дозволило владикам оцінити та більше розвинути ділянки пасторальної співпраці між Американською та Канадською Митрополіями, зокрема у сферах семінарійної формації.

Відразу після свого засідання єрархи Української Католицької Церкви в Північній Америці мали зустріч з єрархами Української Православної Церкви в Північній Америці. Ця зустріч дала нагоду єпископам обидвох Церков обговорити ділянки пасторальної праці серед їхніх вірних в українських спільнотах Канади та США.

Кен Новаківський,
єпископ Ню-Вестмінстерської Єпархії.

Учасники зустрічі католицьких єпископів Канади і США.

АМЕРИКА І СВІТ

Суд США призупинив депортацію І. Дем'янюка

ВАШІНҐТОН. — Апеляційний суд США 14 квітня призупинив, в останню хвилину, депортацію з країни Івана Дем'янюка, якого у Німеччині вимагають за звинуваченням у праці наглядачем концентраційного табору часів Другої світової війни. Судові виконавці вже прибули, щоб перевозити І. Дем'янюка у візку на летовище, коли надійшло рішення апеляційного суду. І. Дем'янюк, якому іде 90-ий рік, заперечує свою провину. Подробиці розповідає Стів Джексон: „Джона Дем'янюка переміщали з його будинку у автомобіль у візку, де він сидів з закритими очима та похиленою головою. Дружина плакала, коли виконавці забирали у Німеччину 89-річного пенсіонера. Проте, перш ніж І. Дем'янюка мали посадити у літак, Федеральний апеляційний суд ухвалив призупинити депортацію. Таким чином тривала судова справа знову затягнулася. Родина каже, що він надто хворий, щоб подорожувати і судові слухання щодо можливої депортації триватимуть. У Німеччині проти І. Дем'янюка висунуто звинувачення у причетності до знищення 29 тис. євреїв у концентраційному таборі 1943 року". (*Бі-Бі-Сі)*

Північна Корея вийшла з ядерних переговорів

ПХЕНЬЯН, Північна Корея. — 14 квітня Корейська Народно-Демократична Республіка (КНДР) заявила, що вона виходить з тривалих міжнародних переговорів щодо припинення її ядерної програми – після того, як Рада безпеки ООН одностайно засудила пуск її супутника. У незвично гострій заяві Північна Корея повідомила, що більше ніколи не братиме участи в переговорах і приведе свій виведений з ладу ядерний реактор до повного робочого стану. Пхеньян назвав заяву Ради безпеки ООН, яка засудила пуск ракети, нестерпною образою. США кажуть, що пуск супутника був іспитом для пуску ракети дальнього радіусу дії, але Пхеньян каже, що це – частина його космічної програми. *(Бі-Бі-Сі)*

Росія має позбутися синдрому „старшого брата"

МОСКВА. — Росії необхідно позбутися синдрому „старшого брата" у відношенні до пострадянських країн, 15 квітня заявила голова Комісії Ради федерації Російської Федерації з інформаційної політики Людмила Нарусова на парляментських слуханнях в Держдумі на тему: „Законодавчі аспекти інформаційного забезпечення національних інтересів Росії на міжнародній арені". „У відношенні до суміжних держав, до колишніх республік Радянського Союзу, у нас і в менталітеті, і в політиці зберігся синдром „старшого брата". Подобається нам це чи не подобається, але наші сусіди – це суверенні держави, і розмовляти з ними з позиції „я старший брат, а ти молодший" неприпустимо", – сказала Л.Нарусова. На її думку, така політика викликає реакцію відторгнення у країн-сусідів, що зрештою неґативно впливає на образ Росії. Як приклад Л. Нарусова нагадала, що кілька років тому в Москві можна було побачити біл-борди „Москва голосує за Януковича". „Я собі уявила, їдеш Мангетеном, п'ятою авеню і бачиш плякат „Ню-Йорк голосує..." за Зюганова або Жириновського. Що це таке? Якщо говорити про наші помилки, то робити це треба відверто", – сказала вона. Л. Нарусова вважає, що завжди треба прораховувати ризики репутацій від таких „невмілих" дій. *(УНІАН)*

Франція запропонувала зупинити розширення ЕС

ПАРИЖ. — Держсекретар Франції в європейських справах Бруно ле Мер 15 квітня висловився за припинення розширення Евросоюзу після прийняття в цю реґіональну організацію країн Західніх Балканів. „Після Балканів треба зупинитися з розширенням і сконцентруватися на зміцненні европейських інститутів". На сьогоднішній день офіційний статус кандидатів у члени ЕС мають Хорватія, яка може вступити в організацію в 2010 або 2011 роках, а також Туреччина, проти прийняття якої заперечують „льокомотиви" ЕС – Франція та Німеччина, і з якою переговори про вступ, за оцінкою експертів, можуть затягнутися на 10-15 років. Заяву на надання кандидатського статусу подала в лютому цього року Чорногорія, вона знаходиться в стадії розгляду. Албанія, зі свого боку, має намір подати прохання вже цього місяця. Аналогічні кроки можуть зробити ще в цьому році Сербія та Боснія і Герцеґовина. Членом ЕС може стати і Косово, однак головною перешкодою є небажання визнавати незалежність краю Румунією, Словаччиною, Грецією, Кіпром та Еспанією. Нагадаємо, останніми членами Евросоюзу з 1 січня 2007 року стали Болгарія і Румунія. Таким чином членами ЕС тепер є 27 держав, у яких, загалом, проживає понад 500 млн. осіб. (*„День")*

Б. Обама дозволив деякі подорожі на Кубу

ВАШІНҐТОН. — Уперше за майже 30 років кубинські еміґранти у США можуть без обмежень відвідувати своїх рідних на Кубі. 13 квітня Президент США Барак Обама скасував низку заборон на контакти з комуністичною Кубою, які діяли від 1982 року. Кубинці в американському екзилі також зможуть переказувати необмежену кількість грошей рідним до Куби. Досі їм дозволялося лише раз на три роки їздити до Куби та пересилати туди не більше 1,200 дол. на рік. Експерти кажуть, що відбулась кардинальна зміна курсу Америки, який проводився попередником Б. Обами Джорджем Бушем. Окрім полегшень подорожей, телекомунікаційним фірмам США буде дозволено сприяти громадянам у здійсненні міжнародних телефонних розмов. У майбутньому також плянується відновити реґулярні лети між США і Кубою. Відлига у ставленні до комуністичного сусіда ще не означає відмови від торгового ембарґо відносно Куби, яке діє майже пів століття. Воно поки залишається у силі. За словами речника американського президента Роберта Ґібса, президент здійснив низку кроків, що мають „підтримати кубинський народ в його прагненні елементарних прав людини". Тим часом консервативні критики ініціятив Б. Обами кажуть, що завдяки вільнішим правилам грошових переказів може покращитися фінансування режиму Кастро. *(„Німецька хвиля")*

Військові США визволили від піратів капітана

ВАШІНҐТОН. — Американські морські піхотинці 12 квітня у драматичній спецакції врятували від піратів капітана захопленого у Аденській протоці корабля. Снайпери застрілили піратів, які охороняли капітана Ричарда Філіпса і заарештували ватажка, який прибув на корабель США для переговорів щодо викупу. Пентаґон повідомив, що рішення було ухвалене через загрозу життю капітана судна, яке було захоплене піратами минулого тижня. Подробиці про акцію американської морської піхоти проти піратів повідомив з Вашінґтону Джон Донісон: „Американський уряд повідомив, що санкцію на знищення піратів давав особисто Президент Барак Обама, але миттєве рішення діяти ухвалював командувач американської фльоти в Індійському океані. Один з чотирьох піратів прибув на борт ескадренного міноносця „ЮСС Бейнбрідж" з вимогою викупу за капітана і погрозами вбити заручника. У той момент снайпери з міноносця одночасно застрелили піратів на рятувальному човні, які утримували капітана Ричарда Філіпса. Капітан Ричард Філіпс був визволений без жодних поранень і вже мав нагоду розмовляти з родиною у США". Тим часом Генеральний прокурор США сказав, що сотні років не було порушено справ у зв'язку з піратством проти американських суден. Сомалійські пірати пообіцяли 13 квітня помститися за своїх убитих соратників. Інша акція, яку здійснено 10 квітня французькою формацією особливого призначення для звільнення пасажирів яхти, яку захоплено піратами, привела до загибелі ще двох морських розбійників, як також одного пасажира. *(Бі-Бі-Сі, „Кореспондент")*

Родина Б. Обами відзначила Великдень

ВАШІНҐТОН. — Президент Барак Обама разом з родиною 12 квітня взяв участь у Великодних відправах в Єпископальній церкві св. Івана у Вашінґтоні. Яку церкву він обере собі на Пасху, було гаряче дискутовано, оскільки він ще не визначився, де він і його родина молитимуться реґулярно. Втім, Білий Дім вже дав зрозуміти, що храм, який Президент обрав собі для святкування Пасхи, не обов'язково буде його постійним. Члени родини Б. Обами стали мешканцями столиці вже майже три місяці тому, але постійної церкви для себе вони ще не обрали. Пастор Першої пресвітеріянської церкви Роджер Ґенчфром радить Президентові не поспішати. „Ми хочемо, щоб перш за все він знайшов для себе і своєї родини справжній духовний дім", – каже він. Свого часу на лавах церкви Р. Ґенчфрома молився інший Президент – Абрагам Лінкольн. Його біографи кажуть, що саме у її стінах загартувалась віра 16-го Президента США, коли він оплакував смерть свого сина Вілі. Виглядає, головні конкуренти вже визначені. Серед них, – Баптистська церква на 19-ій вулиці, де родина Б. Обами молилась у переддень інавґурації. Обережність Президента у виборі постійної церкви для своєї родини легко зрозуміти, враховуючи контроверсійну ситуацію, яка виникла з його колишнім пастором Джеремаєю Райтом. Відтак, при виборі нового духовного дому для Президента до уваги прийматимуться багато факторів: безпека, цінності, які відстоює парафія, та участь церкви у житті громади. *(„Голос Америки")*

В Італії – день національної жалоби

АКВІЛА, Італія. — 10 квітня в Італії проголошено днем національної жалоби. У місті Аквіла віддали останню шану 205 загиблим внаслідок землетрусу, що того тижня вразив провінцію Абруцо. Загалом у висліді землетрусу в Італії загинуло майже 290 осіб. У спеціяльній відправі під відкритим небом неподалік зруйнованого міста брали участь Архиєпископ Аквіли і представник Папи Римського. Папа Бенедикт XVI у своєму посланні висловив сподівання, що вцілілі мешканці міста знайдуть в собі мужність побороти горе. Домовини були вилаштувані рядами перед вівтарем, і білі домовини дітей стояли на трунах їхніх батьків. На державному похороні були присутні прем'єр-міністер Сільвіо Берлусконі та президент Ґіорґіо Наполітано. Італійський уряд ухвалив в'язанку надзвичайних заходів для допомоги тим, хто постраждав внаслідок землетрусу. Уряд допоможе з коштами для винаймання помешкання, а також на два місяці призупинив виплату рахунків за електрику та газ. (*Бі-Бі-Сі)*

США хочуть провести чемпіонат світу з футболу

ВАШІНҐТОН. — Президент Барак Обама підтримав ідею проведення в США чемпіонату світу з футболу 2018 або 2022 року. Про це йдеться в посланні Б. Обами президентові Міжнародної федерації футбольних асоціяцій Йозефові Блатерові. Текст листа поширила 14 квітня футбольна асоціяція США. У США чемпіонат світу з футболу вперше проводили в 1994 році. Тоді учасники зіграли 52 матчі. У проведенні чемпіонатів 2018 і 2022 років також зацікавлені Росія, Англія, Австралія, Індонезія, Мехіко, Катар, Південна Корея. Спільні заявки подали Еспанія з Португалією та Голяндія з Бельгією. Господарів обох турнірів назвуть одночасно – у грудні 2010 року. 18-ий чемпіонат світу з футболу серед чоловічих національних збірних відбувся в липні 2006 року в Німеччині. (*УНІАН)*

ТОЧКА ЗОРУ

Національна ідентичність на тлі ґльобалізму

Д-р Іван Гвозда

Початки XXI ст. можна охарактеризувати як епоху пришвидшеної гльобальної інтеґрації людства, внаслідок чого виникає проблема дезінтеґрації внутрішньої громадськости, навіть розмивання національних ідентичностей, суспільної солідарности, спільних національних вартостей.

Герґард Каспер і Стівен Краснер у їхній статті „На громадянство" в журналі „The American Interest", ч. 3, січень–лютий 2009 року, нарікають, що „право громадянства не користується популярністю в американських правничих школах. Лише декілька академіків-правників звертають на цей предмет належну увагу".

Один з них – Пітер Спіро, професор права в Темл-університеті. У своїй книжці „Поза громадянством: американська ідентифікація" („Beyond Citizenship: American Identity"), Оксфорд, 2008 рік, П. Спіро підкреслює, що „американське громадянство починає втрачати своє значення, і це перегукується з занепадом громадської солідарности, котра залежна від спільних вартостей". Він далі пише, що „американське громадянство перестало віддзеркалювати самоідентифікацію членів суспільства".

Аналізуючи книжку проф. П. Спіро, Ґ. Каспер і С. Краснер у згаданій статті наголошують, що дана зміна в житті американського суспільства свідчить про „невідворотний занепад самої цінности громадянства" – воно перестає бути основою суспільности. П. Спіро звертає увагу, що в житті Америки і в її сучасній юриспруденції закорінюється концепція подвійного громадянства. Ця тема, хоч і в інших формах, випливала на поверхню ще в часи республіки: Александер Гамільтон уживав щодо терміну „громадянство" метафору „шлюб". Ще й донедавна американське громадянство було для пересічного громадянина ядром його переконань та ґрунтом ідентичности, а подвійне громадянство, як стверджує П. Спіро, „трактувалося як злочин супроти людської природи, як неморальний статус, як „бігамія" – й от це останнє поняття тепер швидко зникає,... натомість багатогромадянськість санкціонується законами Америки: американський громадянин може голосувати в інших країнах, займати високі державні пости,... чимало американців користується кількома пашпортами...".

Послаблення внутрішнього зв'язку між громадянами і державою, – передбачають Ґ. Каспер і С. Краснер, – може привести до послаблення життєздатности американської держави. Вони цілком погоджуються з висновком П. Спіро, що оскільки членство у загальній спільноті перестає бути випробуванням для громадянина, то й закон про громадянство втрачає своє первісне значення, „демонструє в'янення Америки". „Клей, котрий втримує суспільність разом, самий сенс ідентичности, льояльности і громадянського обов'язку, який засвоювала ексклюзивна група громадян, здається, втрачає свою силу", – пишуть Ґ. Каспер і С. Краснер.

Вони вважають, що „питання ідентичности" набуло гострих форм, тому воно потребує глибшого теоретичного осягнення. Автори статті відрізняють суб'єктивні аспекти ідентичности від об'єктивних. Перший – це самоусвідомлення людини, бачення себе самої, а другий є способом бачення даної особи іншими.

При цьому Ґ. Каспер і С. Краснер посилаються на дослідження американського вченого Акіла Білґрамі, який зауважує, що „не досить належати до певної нації – треба бути відданим самій її ідеї,... той, хто відкидає інтелектуальні, моральні і політичні цінності своєї нації, позбувається, в суб'єктивному сенсі, своєї національної ідентичности. Національно-політична чи економічна ідентичність, якщо вона є тільки інструментальною, тобто вживаною для здобуття сторонніх цілей – збагачення чи вимог „другої державної мови", зрештою провадить до захитування загальногромадянських підвалин".

У цих міркуваннях читачі „Свободи" знайдуть дотичні лінії, котрі легко проєктуються на внутрішню ситуацію в сучасній Українській державі.

Виправлення помилок

У „Свободі" з 27 березня, ч. 13, в дописі про святкування 195-ої річниці від народження Тараса Шевченка в Гантері, Ню-Йорк, я помилково підписала уривок з вірша іменем Максима Рильського. Насправді це уривок з вірша Миколи Бажана.

Тамара Цісельська,
Гантер, Ню-Йорк

* * *

У статті „Сумівський баль дебютанток" (ч. 11 від 13 березня) я зробила помилку у прізвищі дебютантки. Ім'я та прізвище дебютантки має бути – Вікторія-Анна Мосуряк.

Оксана Бартків,
Ню-Йорк

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Немає таємного, що не вийде наяв

Володимир Єфимов

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – В місті відбулася надзвичайна подія: Інститут суспільних досліджень запросив з Києва представника Служби безпеки України, аби той ознайомив громадськість з новим виданням – книгою „Радянські органи безпеки у 1939 – червні 1941 років: документи Галузевого державного архіву Служби безпеки України". Презентація відбулася 23 березня в лябораторії українознавства „Світлиця" Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту, якою керує старший викладач Григорій Іващенко. Книгу видав київський Видавничий дім „Києво-Могилянська академія", директор якого Віра Соловйова взяла участь у презентації.

Журналісти, викладачі та студенти університету побачили величезний том, у якому на понад 1,500 сторінок містяться 504 документи, що зберігаються в архіві Служби безпеки України, переважна більшість котрих побачила світ вперше. Як повідомив упорядник книги, заступник директора цього інституту, кандидат історичних наук Сергій Кокін, згідно з Указом Президента України Віктора Ющенка від 23 січня ц.р., оприлюднення таємниць радянських репресивних органів буде продовжено, і до кінця 2009 року плянується розсекретити тисячі документів, при цьому впроваджено новий порядок – розсекречуються не окремі документи, а цілі томи за темами чи напрямками засекречування, в тому числі ті, які дотепер мали „вищий рівень секретности". На моє запитання: „Чи роблять при розсекречуванні купюри?" відповідь була негативна, і це дозволяє сподіватися на висвітлення істини у багатьох вимірах.

Ну що ж, СБУ зробило Дніпропетровську коштовний подарунок до свого свята – 25 березня 1992 року Верховна рада України прийняла „Закон про Слубжу безпеки України", і відтоді цей день відзначається як професійне свято.

Книга вражає. Бачимо не лише розпорядження керівників НКВС (Народного комісаріяту внутрішніх справ) СРСР та УРСР, але й специфічні документи: оперативні зведення, донесення, спеціяльні повідомлення. Ці документи переконливо доводять: так, Йосиф Сталін готував Радянський Союз до війни, здійснювалася низка маштабних заходів задля превентивного військового нападу на гітлерівську Німеччину. Якщо письменник, в минулому працівник радянської розвідки Віктор Суворов у своїх документальних творах „Льодокол" та інших зробив такий же висновок, як результат своїх аналітичних роздумів, то в нинішній книзі бачимо документи, які свідчать, що спецслужби СРСР були обізнані щодо наближення німецької агресії. Про це свідчать численні інформаційні повідомлення НКВС та НКДБ (Народного комісаріяту державної безпеки) УРСР, надіслані у Центральний Комітет Компартії України та у Народний комісаріят внутрішніх справ СРСР. А ще – інформація про стан військових частин, розташованих в Україні, про функціонування оборонних заводів та інших військових об'єктів, в тому числі – про стан залізничного транспорту (він був потрібен для швидкого оперативного перевезення армійських підрозділів).

Якщо дивитися на документи з точки зору людської моралі, вражає цинізм у діяльності оперативно-чекістських груп на теренах не лише західної частини України, але – і це нова суттєва інформація – й східньої. Громадяни, залякані сталінськими репресіями 1937-1938 років, здається, втратили здатність до опору владі. Примітивно-тваринно рятуючи власне життя, писали наклепи на ближніх – гріх зради власній честі став для багатьох нормою. Хочу навести такий факт, що ілюструє сказане.

У Львові опубліковані спомини репресованого лікаря Дмитра Стасева „Ніч серед полудня", у яких він розповідає, як відбувалося приєднання Західньої України до СРСР. До „другого приходу більшовиків" лікар спокійно працював 15 років у містечку Миколаєві біля Львова. А потім усе змінилося (стиль автора зберігаємо): „На другий день після приходу більшовиків на стіні МГБ (відділ Міністерства державної безпеки) з'явилася чорна скринька, подібна до поштової для листів. На скриньці написано: „Ящик для жалоб" (рос. – тобто для скарг). Значить, хто з громадян хотів написати один на другого – писав і кидав листа в ту скриньку. Кожен день вибирали ті листи і заносили начальнику МГБ". Так писали ж! І МГБ реаґувало – викликало на допит. Д. Стасеву начальник виголосив категорично: „Та ти –

(Закінчення на стор. 8)

Президія презентації нового видання про радянські органи безпеки: Віра Соловйова, Володимир Панченко, Сергій Кокін, Владислав Грибовський, Григорій Іващенко. *Фото: Володимир Єфимов*

Проєкт від Президента

В останній день березня Президент Віктор Ющенко оприлюднив власний проєкт змін до Конституції України. Документ негайно потрапив під перехресний вогонь критики, і недарма, бо пропонує глибокі реформи, тим часом політична еліта, поділивши владу і фінансові потоки, демонструє шалений опір до принципових змін. Якби проєкт дістав практичне втілення, країна могла б ступити на нову сходинку в розвитку громадянського суспільства.

Депутати від бльоку Юлії Тимошенко і Партії Реґіонів категорично не погоджуються з запропонованим Президентом поділом парляменту, що вже називався б не Верховною Радою, а Національними зборами, на дві палати – нижню і Сенат. На занадто імпульсивну думку Ю. Тимошенко, Сенат буде такою собі „верхньою палатою лордів", припасованою до теперішньої української олігархії. Особливо ж протестують проти незвичного формату стосунків між законодавчою і виконавчою гілками влади. У тому, що В. Ющенко вважає необхідним передати парляментові право Президента на частинне формування уряду, зокрема на висунення кандидатур міністра закордонних справ і міністра оборони, опоненти вбачають „повернення до кучмізму": мовляв, попередній Президент Леонід Кучма перед своїм відходом хотів послабити президентські повноваження свого наступника.

Насправді не йдеться ні про яке послаблення, оскільки, згідно з проєктом, провідник держави автоматично очолює Раду національної безпеки і оборони, а вона „координує і контролює діяльність органів виконавчої влади у сферах зовнішньої політики, оборони і безпеки".

Певна річ, у проєкті можна, при бажанні, знайти чимало суперечностей, і навіть досить дратівливих, якщо дивитися на нього очима владоможців, для яких важливими є самі повноваження, а не їх сумлінне виконання.

Не дивно, що в дискусії довкола проєкту В. Ющенка не знаходиться належного місця для надзвичайно важливої пропозиції – надати українському народові законодавчу ініціятиву: „Законопроєкти, внесені за народною ініціятивою на вимогу не менше, як 100 тис. громадян України, які мають право голосу, а також законопроєкти, визначені Президентом України як невідкладні, розглядаються Палатою депутатів позачергово". Іншими словами, якщо депутати й надалі іґноруватимуть потреби суспільства, як вони це роблять 18-ий рік поспіль, то народ матиме можливість висловити свою законодавчу волю.

І ще одна назріла ідея проєкту чомусь не обговорюється – питання землі і її вільного продажу. Адже це друге за важливістю, навіть за доленосністю, питання – відразу після самої державної незалежности України. Вільний продаж-купівля землі все ще перебуває під мораторієм, починаючи ще від 2001 року, коли ліві і праві депутати не спромоглися на компроміс. Перші, за звичкою, боялися, аби селянин не став господарем на своєму полі, другі остерігали, що за теперішніх обставин українську землю скуплять олігархи або грошовиті чужинці.

А проблему все одно треба розв'язувати, тільки в такий спосіб, який відкриє селам України перспективу відродження.

КВІТЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ...

„Чайка скиглить, літаючи..."

Знищивши Запорозьку Січ, російська цариця Катерина II стала скорим темпом, починаючи від квітня 1775 року, запроваджувати в Україні кріпацтво – в тій колись славній козацькій країні, де воля вважалася більшою цінністю, ніж саме життя, в тій Україні, яка до фатального Переяславу витягала Росію з татаро-монгольської темряви.

Свідчить Михайло Грушевський: „Український народ, як порівняти його до московського, був тоді далеко розумніший, проворніший. З України ціле століття надходили на Московщину люди, що там заводили школи, бібліотеки, вчили писати, друкувати. Довгий час усі вищі духовні еліти в Московщині були з українців, бо своїх учених там не було. Довгі часи Московщина жила українською наукою, поки своєї нарешті не розвела, працею та заходами тих же українських вчених...".

Органічно зливишсь з Золотою Ордою, москвини успадкували від неї невситиму жагу „собіранія земель". Ось як це завойовництво виглядає у конкретному вимірі. У XIII ст. територія Московської держави становила 216 тис. кв. км, в XIV ст. – 560 тис., у XV ст. – 8 млн. 720 тис., у XVII ст. – 14 млн. 392 тис., у XVIII ст. – 17 млн. 80 тис. , у XIX ст. 22 млн., у XX ст. – 23 млн. кв. км.

Ще на початку XV ст. Московське князівство складалося з угро-фінських земель. Саме на тюрксько-фіно-угорському тулубі постала новгородсько-смоленська слов'янська голова. Тобто утворився тонкий прошарок европейської свідомости, але вся глибина підсвідомости залишилася, аж до наших днів, азійською. Відповідною була й політика цієї неслов'янської Москви.

Американський історик Ричард Пайпс у своїй книжці „Росія за старого режиму" подає, що 77.1 відс. дворян Московщини XVI–XVII були неросійського походження, переважно татарського. З цієї верстви постала дуже своєрідна російська інтеліґенція, а з неї – ще своєрідніші історики, котрі фальшували минуле на догоду царям, виправдуючи насильство на сусідніми народами особливою „цивілізаторською" місією Росії.

Лицемірна Катерина II однією рукою писала свободолюбні листи до Вольтера, а другою знищувала Запорізьку Січ, головну запоруку української свободи. І вже у 1776 році відібрала одвічні земельні угіддя від 25 тис. козаків і віддала їх москвинам. А за наступні десятиріччя, до 1786 року, Москва загарбала ще 4.5 млн. десятин української землі.

Закріпачення України мало своєю метою не тільки реґресивну зміну соціяльно-економічного устрою козацької республіки, але й знищення самої її духовної амосфери. „Москва не хотіла терпіти таке гніздо свобідного духу, як автономна січова громада", – писав М. Грушевський.

Читаємо також у дослідника кубанського козацтва Федора Щербини: „Абсолютизм, що досяг за Катерини II крайнього ступеня свого розвитку, не міг ужитися з такою волелюбною окраїною. Й ось, в силу невідповідности внутрішньої політики коацьким ідеалам свободи і самоврядування, впало вільне козацтво і знищена була Запорозька Січ".

Україна, сонячна країна, край пісень і любови, вступила в глуху і зимну імперську ніч. Трагізм тих подій завжди відлунюватиме з Шевченкових рядків:

Б'ють пороги, місяць сходить,
Як і перше сходив...
Нема Січі, пропав і той,
Що всім верховодив.
Нема Січі! Очерети
У Дніпра питають:
– Де то наші діти ділись?
Де вони гуляють?
Чайка скиглить, літаючи,
Мов за дітьми плаче;
Сонце гріє, вітер віє
На степу козачім...

П. Ч.

СВОБОДА
Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

Пам'ятаймо про Україну!

Головний редактор – Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adukr@optonline.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в неділю, 3-го травня 2009 р., о год. 3:00 по пол.

в приміщенні Українського Культурного Центру
700 Cedar Rd., Jenkintown, PA.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу: члени управи Окружного комітету, конвенційні делеґати, та по два делеґати наступних відділів:

10, 83, 116, 153, 162, 163, 173, 216, 231, 239, 245, 247, 339, 347, 362, 397

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Василь Шеремета – контролер УНС
Евген Серба – радний УНС
Люба Стрілецька – радна УНС

За Управу Округи:

Михайло Луців – голова Округи **Уляна Процюк** – секретар

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Пам'ять про минуле – запорука майбутнього

Коли у 1944 році Президент України Леонід Кучма прибув з державною візитою до США, то, вітаючи його, Президент Бил Клінтон назвав українського провідника посланцем наймолодшої европейської незалежної держави, і водночас – репрезентантом найстаршої світової нації.

А нація – це людська спільнота, що пройшла тривалий історичний шлях розвитку і, як наслідок еволюції, має свою мову, віру та самобутні етнічні ознаки: пісні, звичаї, народне мистецтво, свою символіку, одяг, архітектуру, усний та писаний епос.

Вона виростає з етносу і становить найвищий етап його розвитку, та тісно пов'язана з націоналізмом як закономірним і природним рухом народу на захист і утвердження своєї самобутности та незалежности. І мабуть, тому великий український патріот, дипломат, філософ Митрополит Андрій Шептицький про націю сказав: „Нарід, що забуває минуле, ніколи не буде нацією".

Як далеко у минуле сягають коріння нашої нації, історія безсмертної України? На це запитання необхідно повернутись у глибину тисячоліть та пройти шляхом від палеоліту до Хрещення України, від леґендарної Сколотії до Київської Русі-України, а від неї – в теперішні часи.

Ще в Мадленську добу наші предки-трипільці винайшли колесо і плуг, освоїли коня, засіяли зерно і спекли перший, сонцеподібний хліб, який понесли у світ. Тому і недаремно ЮНЕСКО 1993-ій рік проголошувало роком Трипільської культури, як світової цивілізації та її значення для історії людства.

Але коли Бог приділив українцям чорноземні степи, то, мабуть, не передбачав, що вони, замість втішатися, будуть колись через це страждати і терпіти. Вороги українського народу з Заходу і зі Сходу не тільки загарбували нашу землю, але врешті й стали писати для нас нашу історію, але писати по-своєму, спотворюючи її у своїх інтересах.

Не так ще давно, 4 квітня 2008 року в Букарешті, де велись переговори щодо вступу України у НАТО, російський президент Володимир Путін сказав таке американському Президентові Дж. Бушеві: „Ти розумієш, Джордже, що Україна не є державою. Частина її території – це Европа Східня, а значну частину подарували ми".

Правду про цю московську „щедрість" знаємо від нашого Великого „Кобзаря", який писав:

Кажуть, бачили, що „все-то те
Таки й було наше
А що ми тілько наймали
Татарам на пашу...

І це страшне, успадковане від царських і совєтських режимів лицемірство, цю „доброту" продовжує сьогоднішня Москва.

Вічність в історії – це місце для націй, які вже не живуть, а ті, що живі, мусять перенести і злети, і падіння. І щоб ніякі спади не виявилися фатальними, народові потрібна історична пам'ять – про Колотоп і Крути, про УПА і Акцію „Вісла", про Голодомор-геноцид, про всіх синів і дочок народу, які віддали своє життя за його визволення.

Історична пам'ять – це основа духовного відродження нації. Без цієї пам'яті Українська держава не зміцніє, не утвердиться і не започаткує свого дальшого розвитку.

Зенон Войтович,
Асторія, Ню-Йорк

Поштові марки України – найкращі

Поштові марки – велика, правдива історія України. Українські філателісти і нумізмати, об'єднані в товаристві, зустрічаються раз на місяць, в останню суботу, о 10-ій год. в Українському культурному центрі у Ворені. За дві години можна дуже багато почути інформації і побачити багато марок з України і світу. Дуже працьовитий, здібний голова – Роман Мазяк. Його тел. (248) 645-0393.

Члени Товариства українських філателістів та нумізматів у Дітройті беруть участь в засіданнях і пропаґують красу українських марок і монет, беруть участь у виставках в Мишиґені, в США і Канаді. Українсько-американське і українсько-канадське товариства філателістів і нумізматів діють у великих містах.

З України прибувають провідники філателістів і нумізматів, щоб дати всім знати, що цікаве і потрібне. Беріть участь в наших сходинах!

Українські кредитівки видали календарі з українськими монетами, укладені членом нашого товариства, а також членом дирекції кредитівки „Самопоміч" у Дітройті Миколою Григорчуком.

На останньому засіданні, у лютому, було переглянуто багато альбомів з українськими марками часів національно-визвольних змагань, а також близько тисячі марок, видрукуваних за часів незалежности України. Наша сторінка в Інтернеті: www.upns-md.com.

Роман Куропась,
Ворен, Мишиґен

* * *

Поштові марки України впродовж останніх років здобувають перемоги у численних світових конкурасах. У 2002 році малий аркуш „Квіти України" (2000 рік) посів третє місце в сьомій Всесвітній чаші марки (Франція); у 2005 році марка „З Різдвом Христовим!" (2003 рік) посіла третє місце в Міжнародному філателістичному конкурсі „Найкрасивіша марка світу 2003" (Австрія); у тому ж році марка „Ігри XXVIII Олімпіяди в Атенах 2004" здобула срібну медалю Міжнародного Олімпійського комітету (Швайцарія); у 2006 році бльок „Гетьманські клейноди та особисті речі Богдана Хмельницького" (2004 рік) зайняв третє місце в конкурсі „Grand Prix de l'Exposition WIPA" (Австрія); у червні 2006 року книга „Поштові марки України 2004" нагороджена бронзовою медалею на Всесвітній філателістичній виставці у Вашінґтоні (США); у вересні 2006 року марка „Інтеґрація очима молодих людей" визнана найкращою маркою серед 48 поштових адміністрацій Европи.

У 2006 році зчіпці з двох марок на тему „Кулінарія": „Миска з борщем" та „Овочі" присуджено нагороду ім. Георгія Нарбута. У 2007 році поштовий бльок „Український народний одяг" (2006 рік) посів восьме місце в щорічному конкурсі на найкращу марку Европи, який проводить журнал „Deutsche Briefmarken-Revue". На шостому китайському щорічному конкурсі на найкращу чужоземну поштову марку в 2007 році присуджено нагороду аркушеві з 12 марок „Українські жіночі головні убори".

У 2008 році бльок „Козацька Україна"посів сьоме місце в конкурсі „Найкрасивіша марка світу за 2006 рік", який проводив оргкомітет WIPA (Відень, Австрія). 4 лютого у рамках Гран-прі виставки WIPA обрано найкращі поштові марки світу 2007 року. Поштовий бльок „200-річчя від дня народження Тараса Шевченка" посів почесне сьоме місце.

Завершився щорічний конкурс „Найкраща поштова марка України". Найкращими марками 2008 року визнано бльок „Кримський природний заповідник" (художник Миколай Кочубей), малий аркуш „Годинники" (оформлення Світлани Бондар), бльок „Собаки" (художниця Юліка Правдохіна)

Вийшов друком комплект з двох альбомів з поштовими марками 1992-2008 років. Вартість комплекту – 7,014 грн.

Дирекція розроблення знаків поштової оплати,
Київ

Буде пам'ятник до 65-річчя УГВР

15 липня виповнюється 65 років з часу створення Української Головної Визвольної Ради (УГВР) – підпільного парляменту та уряду воюючої України.

УГВР була створена для об'єднання всіх національно-визвольних сил українського народу, щоб з одного центру керувати визвольною боротьбою за самостійну соборну українську державу та репрезентувати перед зовнішнім світом волю українського народу. Президентом УГВР був обраний Кирило Осьмак, головою Генерального секретаріяту – Роман Шухевич.

Проєкт пам'ятника в селі Сприня Самбірського району, де проходив перший Великий збір УГВР.

Львівська обласна, Самбірська районна ради та адміністрації, Президія Середовища УГВР, Всеукраїнське братство ОУН і УПА, інші громадські організації створили організаційний комітет з відзначення 65-річчя УГВР та спорудження пам'ятника в селі Сприня Самбірського району, де проходив перший Великий збір УГВР.

На вертикальній ґранітній стелі, що завершується військовим хрестом, буде закріплений бронзовий Тризуб – символ України. В нижній частині стели – рельєфна п'ятифіґурна композиція – державні діячі України епохи Другої світової війни: К. Осьмак, Р. Шухевич, Ростислав Волошин, о. д-р Іван Гриньох, Дарія Ребет.

Скульптор – Народий художник України Іван Самотос, архітектор – дійсний член Академії архітектури України, професор катедри монументально-декоративної скульптури Львівської Національної академії мистецтв Василь Камінщик. Будівельні роботи виконуватиме спільне українсько-американське підприємство „Ренесанс-ДР" (директор Олександр Криськів).

Пожертви на будівництво пам'ятника можна переслати на створений управою Середовища УГВР „Допомоговий фонд для української культури" („Relief Fund for Ukrainian Culture"). Чеки просимо висилати на адресу: Mykola Haliv, 430 E. Sixth St., Apt. 9c, New York, NY 10009.

Олесь Криськів,
Львів

Річні Загальні збори Округи УНСоюзу в Дітройті

ДІТРОЙТ, Мишиґен. — Цьогорічні Загальні збори Округи УНСоюзу в Дітройті відбулися 15 березня в приміщенні Українського Культурного Центру у Ворені. Округа об'єднує вісім відділів УНС, представники яких взяли участь у зборах. Головою зборів було вибрано дотеперішнього голову Округи д-ра Олександра Серафина, а секретарем – Романа Лазарчука. О. Серафин засвідчив присутність понад 20 членів і ствердив, що збори є правосильними. Він привітав присутнього колишнього члена Головної Управи УНС Анатолія Дорошенка та попросив секретаря Р. Лазарчука прочитати протокол минулорічних Загальних зборів, який було прийнято без змін.

У дальшій точці нарад почалося звітування членів уступаючої Управи, секретарів відділів та Контрольної комісії. Ольга Марущак придбала чотирьох нових членів, а Віра Крива – одного . У загальному придбано п'ять нових членів на загальну суму 115 тис. дол.

У своєму звіті О. Серафин інформував, що 17 травня 2008 року Округа спільно з Управою оселі „Діброва" причинилася до підготування „Діброви" до літнього сезону. 12 жовтня 2008 року відслужено Панихиду за померлих членів Округи. 9 листопада 2008 року управа і членство, разом з іншими організаціями, взяли участь у відзначенні 75-ліття Голоду-геноциду 1932-1933 років в Україні.

Управа призначила 100 дол. на стипендію для учнів школи при катедрі Непорочного Зачаття. У 2008 році відбулося три засідання Управи для плянування праці. Пресовий референт Зенон Василькевич поміщував дописи про працю Округи УНС Дітройту в „Свободі", „Дітройтських новинах" та „The Ukrainian Weekly".

Після звітів Управи голова Контрольної комісії Роман Куропась запропонував уділити абсолюторію уступаючій Управі, цю пропозицію було прийнято.

Наступною точкою програми був вибір нової Управи на 2009 рік. До нової Управи увійшли: голова Округи УНС Дітройту – д-р О. Серафин, його заступниця – О. Марущак, скарбник – Михайло Шумило, секретар – Р. Лазарчук, пресовий референт – З. Василькевич, господарський референт – Юрій Руб, дорадники – Олена Папіж, В. Крива, Ірена Прийма, Всеволод Гнатчук та Люба Федорко. Контрольна комісія: голова – Р. Куропась, члени – Ліда Колодчин і Леся Фльорчук. Почесні члени: Ярослав Базюк, Дмитро Кошильовський та Йосиф Постоловський.

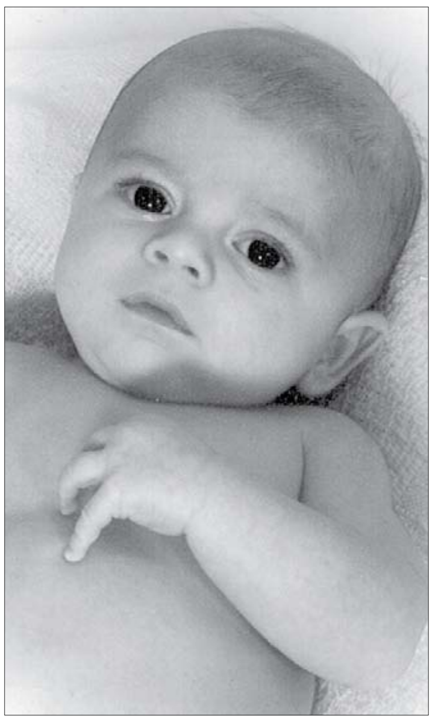
У точці програми „Слово з Централі" О. Серафин подав аналізу фінансового стану трьох головних гілок УНСоюзу: Головної централі, Союзівки та преси („Свобода" і „The Ukrainian Weekly"). У 2008 році фінансовий стан Головної централі УНСоюзу був кращим, ніж у попередньому, 2007 році. Також дещо кращим був фінансовий стан преси. Відносно Союзівки, то 2008 рік для неї був дещо слабший, ніж 2007 рік.

У точці „Плян праці на 2009 рік" д-р О. Серафин запропонував спільно з управою „Діброви" провести День „Діброви", організувати Союзовий день на „Діброві" влітку 2009 року, провести організаційні наради в Окрузі, видати летючку про працю УНС, з телефонами секретарів.

Перед закриттям наради була перекуска, яку підготовили членки Управи під проводом Зені Серафин. О. Серафин запросив до спільної знимки усіх присутніх.

Зенон Василькевич

Новий член УНСоюзу

Сантіно-Домінік Вануці, синок Іванки і Данієла Вануців з Аликвіпи, Пенсильванія — новий член 120-го Відділу УНСоюзу. Свого правнука забезпечила прабабця Анна Матіяш.

Учасники загальних зборів Округи УНСоюзу в Дітройті.

Немає таємного...

(Закінчення зі стор. 5)

бандитська морда! Та ти – націоналіст! Та ти лише вилупився, а вже в серці носив тризуба!". Після ганебного слідства безвинного лікаря засудили на 10 років „за зраду держави" – за 54 статтею".

Це лише один приклад злочинної практики спецслужб. Таких життєвих конкретностей у книзі „Радянські органи безпеки у 1939 – червні 1941 років" немає, там лише офіційні документи з сухими статистичними даними, з результатами виявлення настроїв населення (при провокативному опитуванні), з аналізою економічного стану промислових підприємств та сільських господарств. Але ж за кожною цифрою, засвідченою документально напередодні війни, стояли тисячі життів бійців Червоної Армії, яких готували до наступальних дій, і війська не були готові до оборони, тому й покотилися на схід з першими ударами вермахту. От саме цим і закінчується презентована книга.

На запитання щодо мети створення книги я отримав таку відповідь: це – автентичний інформаційний матеріял, неоцінений для істориків та аналітиків-науковців; на ньому можна захистити щонайменше десяток дисертацій. Цикл презентацій книги теренами України, розпочатий саме у Дніпропетровську, буде продовжено, і це, безумовно, розкриє очі багатьом громадянам, які до цього не мали достовірної інформації. А от щодо ідеологічних завдань, то закон забороняє СБУ втручатися, а тим паче – впливати на політичні процеси, тож результати досліджень вони передають до Головної служби політичної аналізи Секретаріяту Президента, а там уже роблять висновки.

В процесі презентації було згадано про безперервне споконвічне незадоволення Росії самостійницькими настроями в Україні, тож стало традицією затавровувати будь-якого українського патріота: колись то був „мазепинець", потім – „петлюрівець", а по тому – „бандерівець". І це таврування не припинилося з набуттям Україною незалежности – у нинішніх російських засобах масової інформації (та й у деяких наших „проросійських) все частіше можна почути тавро „фашизм". Втім, я помітив, що цей термін вживають з піною в роті лише ті, хто вважає себе чужим на нашій землі, хто мріє про повернення України в обійми імперії.

Насамкінець, подякуємо організаторам за ґрунтовне підготування і маштабне представлення книги загалові – директорові Інституту суспільних досліджень Володимирові Панченкові та його заступникові Владиславові Грибовському. Інститут вже не перший рік, спільно з львівським Центром досліджень визвольного руху, досліджує архівні документи СБУ, що й спричинило проведення першої презентації книги саме у Дніпропетровську.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Розмова про Україну й українознавство

Петро Часто

НЮАРК, Ню-Джерзі. – В неділю, 29 березня, у парафіяльній залі Української греко-католицької церкви св. Івана Хрестителя відбулася одна з дуже характерних для цієї громади імпрез, які приваблюють і запам'ятовуються рідкісним, бо не штучним, а вповні природним поєднанням глибокого змісту з приємною, світлою емоційною атмосферою. І кожного разу це є заслугою голови місцевого Комітету допомоги Україні д-ра Романа Ричка, довкола якого в потрібний момент виникає відчутне поле інтелектуального і громадського притягання.

Цього разу в центрі уваги присутніх були гарно представлені д-ром Р. Ричком двоє шановних українських діячів – директор Інституту українознавства Міністерства освіти України проф. Петро Кононенко і Постійний представник України в ООН Посол Юрій Сергеєв.

Доповідь проф. П. Кононенка „Освіта, національна свідомість і перспектива на майбутнє" нітрохи не нагадувала суху академічну лекцію, це була пройнята болем і безпосередніми роздумами розмова на тему, котра заторкує найглибші національні почуття усіх українців у світі, – про реальний стан українства в незалежній Українській державі і про стан українознавства, котре з багатьох причин, зокрема успадкованих з радянського минулого, виглядає все ще сирітливо на тлі узвичаєного українонезнавства і українoневизнавства. І щоб докорінно змінити ситуацію, переламати її на користь української України, потрібні обидва чинники – і „знати", і „бути". Знати свій народ, його розум і душу, і також бути невіддільною, кровною частинкою цього розуму і душі – тільки так можна буде подолати наслідки багатовікової історичної несправедливости, заподіяної Україні.

Очолюваний проф. П. Кононенком Інститут українознавства діє вже 17 років, і все у цьому ж ключі: досліджуючи, активно несе углиб суспільства життєстверді історичні істини, додаючи до загального образу України істотні подробиці з її досягнень в науці, літературі, мистецтві. За ці роки видано 53 монографії, опубліковано декілька сотень статтей. Систематично виходить квартальник „Українознавство", з відповідним веб-сайтом в електронній мережі. Три роки тому Інститут був ініціятором і організатором міжнародної науково-практичної конференції „Українська мова вчора, сьогодні і завтра", учасники якої об'єктивно, на підставі

(Закінчення на стор. 19)

Учасники зустрічі з проф. Петром Кононенком і Послом Юрієм Сергеєвим.

Уклін Кобзареві

ДІТРОЙТ, Мишиґен

15 березня парафіяни православного храму св. Андрія Первозваного взяли участь у чудовому Шевченківському святі „У поклоні Великому Кобзареві", сценарій якого підготувала Валентина Шайда. З благословення Архиєпископа Олександра розпочалося святкування 195-ої річниці з дня народження Тараса Шевченка.

Ведучі програми – В. Шайда та Андрій Дутка. Цікаве переплетення пісень і віршів Т. Шевченка та творів інших мистців про нього створило змістовну композицію, у якій виступили Олександер Осип, Лідія Івашина, Ганна Білинська, Тетяна Бедрус, Оля та Зорянка Форошівські, Галина Міщанин, Наталя та Сергій Шайди. Влучно вписалася в сценарій літературна композиція „Розмова з Тарасом", у якій передали характер героїв Михайло Дячун, Павло Писаренко, З. Форошівська, Тетяна Бродяк, Л. Івашина, Раїса Змійова.

Ліричного змісту святові надавали пісні на вірші Т. Шевченка у виконанні Павла Писаренка, Л. Івашини і Р. Змійової. Музичний супровід – А. Дутка. Костюми були підготовлені за участю Олени Чудакевич. На завершення концерту „Заповіт" виконала уся заля.

Свято продовжувалось завдяки старанням Надії Вальнюк, Катерини Форошівської, Олени Мозгунової, Світлани Міщанин і О. Чудакевич, які підготували частування.

Юрій Іщук

Учасники свята „У поклоні Великому Кобзареві" в Дітройті.

МІНЕАПОЛІС, Мінесота

195-річчя від дня народження Тараса Шевченка парафіяни церкви св. Константина, де парохом є о. крил. Михайло Стельмах, урочисто відзначили у неділю, 22 березня. З ініціятиви директора школи Дмитра Татарина, учителів Володимири Крамарчук, д-ра Богдана Крамарчука та Галини Татарин підготували гарну програму Світлана Уніат і Юрій Іван, диригент шкільного хору.

Виконавцями програми були Галя, Назар і Оля Ворончаки, Софійка і Тарас Гуцали, Мар'яна і Юля Конойєри, Колтин і Наталка Маки, Наталка і Софійка Медвецькі, Аня Нестерук, Тарас Павлюк, Юліяна Павлюк, Павло Потапенко, Квин Рамос, Алекса Татарин, Михайло і Никола Філіпаї, Леся Уніат.

На сцену, на якій був прикрашений квітами великий портрет Т. Шевченка, увійшла С. Уніат і

(Закінчення на стор. 11)

Учасники Шевченкового свята в Мінеаполісі, Мінесота.

Уклін Кобзареві

(Закінчення зі стор. 10)

коротким словом почала програму. Про велич Т. Шевченка доповіли Галя Ворончак, українською мовою, а Алекса Татарин – англійською мовою. Грала на бандурі визначна артистка України Романа Василевич, а на фортепіяні – Марійка Ворончак.

Надзвичайно миле враження зробили діти, коли гуртом увійшли на сцену. Дівчата були одягнуті у вишиваних блюзочках з квітами в руках, а хлопці – у вишиваних сорочках. Дівчата поклали квіти перед портретом Т. Шевченка, а після цього деклямували його вірші. Співали сестри О. і Г. Ворончак та А. Татарин.

Веселу несподіванку зробили хлопці, які під звуки військового маршу вийшли військовим кроком на сцену і також поставили квіти перед портретом Т. Шевченка. На сцені хлопці і дівчата, під керівництвом дириґента Ю. Івана заспівали ряд українських пісень.

Програму закінчили співом „Заповіту" при акомпаніяменті бандури, фортепіяна, а також скрипки (О. Ворончак), віолончелі (Г. Ворончак) і флейти (А. Татарин).

Д-р Б. Крамарчук від управи школи подякував всім присутнім, зокрема батькам та організаторам програми.

Д-р Михайло Козак

МЮНХЕН, Німеччина

8 березня „Німецько-українське наукове об'єднання" відзначило 195-ліття з дня народження Тараса Шевченка. Українська громада зібралася в церковній домівці, де відбулася академія, на яку прийшли і німецькі гості.

Академію відкрила президент об'єднання д-р Дарина Блохина. Розпочалася академія віршовими привітаннями дітей суботньої української школи Богдана Косила і Тані Глухої. Діти були в українських національних шатах (вчителька Олена Шилобокова).

Після цього були прочитані доповіді німецькою і українською мовами „Життя Т. Шевченка (Тетяна Средіна) і „Жінка в творчості Т. Шевченка" (Д. Блохина). Українські студенти в Мюнхені Наталя Босак і Наталя Макаченко прочитали поеми Т. Шевченка „Катерина" і „Марія", а Т. Средіна прочитала переклади поезій Т. Шевченка німецькою мовою.

В другій частині академії присутні прослухали концерт і художнє читання поезій Т. Шевченка. Під орудою Богдана Шарка присутні заспівали „Заповіт" Т. Шевченка.

Д. Блохина подякувала всім, хто прийшов віддати честь Т. Шевченкові.

Д-р Дарина Блохина

ЕДМОНТОН, Канада

В неділю, 8 березня, в Домі української молоді Конґрес Українців Канади (Едмонтонський відділ) та Українське Музичне Товариство Альберти влаштували концерт в честь Тараса Шевченка.

Програму концерту підготовила Галя Котович, яка підібрала вірші, в яких Т. Шевченко підкреслював свою любов до родини, дітей і молоді. „Т. Шевченко уважав родину святою. Його тяжке дитинство залишило на ціле життя глибокий слід. Збереження родини було для нього умовою і запорукою збереження України", – сказала у вступному слові голова Відділу КУК Люба Федущак. Ведучою програмою була учителька Оля Миц.

Концерт почався співанням „Заповіту" у виконані едмонтонського хору „Дніпро" під дириґентурою Марії Дитиняк, при фортепіяні – Ірина Тарнавська. Хор виконав „Садок вишневий коло хати" (солісти Оля Федеркевич і Леся Чумер) та „А мій батько орендар". Перед кожною точкою ведуча читала уривки Шевченківських віршів.

Зворушливим був виступ дитячого хору струнного ансамблю св. Мартина (дириґент Іван Федор), який виконав дві народні пісні. Марiянна Сех прочитала вільний переклад Галі Котович з „The Ukrainian Weekly" про сиріт у світовій літературі і про Т. Шевченка.

З темою були пов'язані твори „Мені тринадцятий минало" у виконані Ярослава Броди, та „І золотою й дорогою" у виконанні Валерія Семенка.

Уривок з поеми „Матері" продеклямувала О. Миц. Грою на бандурі і співом двох пісень з поеми Т. Шевченка „Тополя" Галина Грица передала глибокий зміст цих творів.

Ансамбль „Світанок" Спілки Української Молоді з Калґарі (художній керівник Беата Пасіка) виконав літературно-музичну композицію за поемою Т. Шевченка „Катерина". Співом і хороводами дівчата відтворили трагічне життя українських дівчат за часів кріпацтва. М. Сех і О. Миц прочитали уривки з поем „Заросли шляхи тернами" і „Як би з ким сісти, хліба з'їсти".

Заключне слово мала голова Музичного Товариства Люба Бойко-Белл, яка подякувала всім виконавцям і учасникам концерту. Співом Державного гимну України закінчено концерт.

Люба Бойко-Белл

Учасники Шевченкового свята в Мюнхені.

Д-р Дарина Блохина виступає з доповіддю в Мюнхені.

На сцені – Юнацтво Спілки Української Молоді з Едмонтону. *Фото: Михайло Белл*

2009
Soyuzivka
Запрошуємо на
Фестиваль Української Культури на Союзівці
17-19 го липня
у програмі візьмуть участь
RUSLANA
WILD ENERGY
РУСЛАНА
переможниця Евробачення-2004
ДЖОРДЖ ДЗУНДЗА
ведучий*
з телевізійних серіялів
"Grey's Anatomy"
і "Law & Order"
за інформацією звертайтеся –
на тел. 845-626-5641
www.soyuzivka.com
Soyuzivka Heritage Center
216 Foordmore Rd
PO Box 280
Kerhonkson, NY 12446
Email: Soyuzivka@aol.com
* по змозі

Виставка унікальної збірки писанок в Українському Музеї

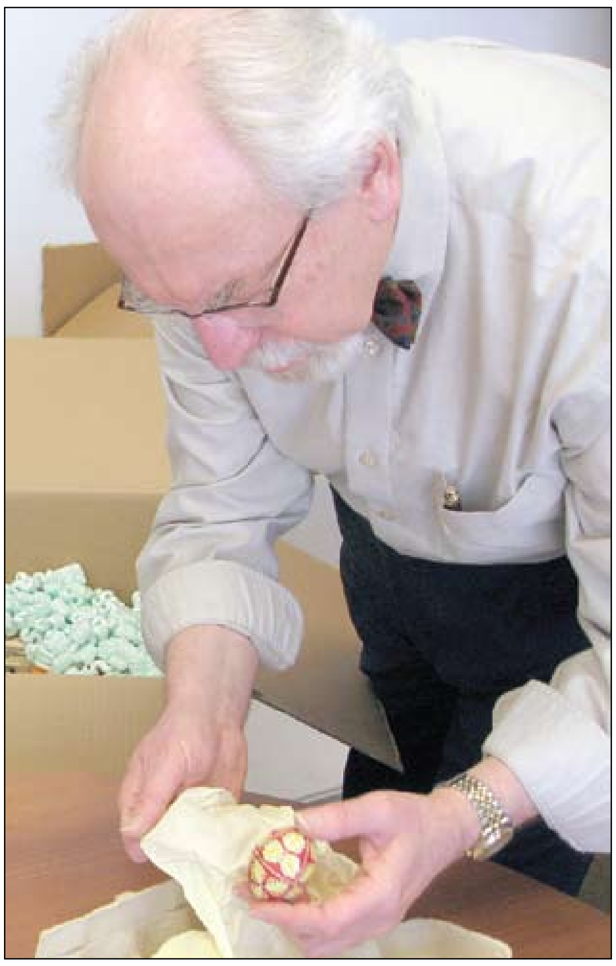
НЮ-ЙОРК. – У цьому році традиційна весняна виставка писанок в Українському Музеї складається з чудових творів маловідомої народної мисткині-писанкарки Ірини Білянської (1899-1960?). Вона стала відомою за свій унікально-своєрідний стиль орнаменту на писанках, які створила у 1920-1930 роках. Але про її життя знаємо дуже мало. Виставка „Многоцвітні писанки" відкрилася 4 квітня і триватиме до 30 серпня.

Як прототип своєї творчости, І. Білянська взяла зразки традиційних писанок рідної Сокальщини, яким характерний поліхромний рослинний орнамент. Разом з цим майстриня розвинула свій власний оригінальний стиль, який включав елементи сокальської вишивки. У її писанках домінує поліхромний, вільно розкинутий по всій поверхні яйця рослинний мотив. У деяких випадках до рослинних мотивів мисткиня вплітає вільно кинуті пасма геометричних елементів, включає цитати з Святого Письма та український національний герб – Тризуб.

За словами Люби Волинець, куратора музейної колекції народного мистецтва і організатора виставки, роки після Першої світової війни, коли І. Білянська творила свої мініатюрні шедеври, були роками особливого патріотичного піднесення та національного відродження в Україні. Надії на утворення незалежної Західньо-Української держави були розбиті, коли цю частину України віддали Польщі. Через те, що усякі прояви українського патріотизму придушувались польським урядом, українське населення використовувало різні стихійні, невловимі способи виявлення своїх національних почуттів.

Одним з таких виявів було зображення національних символів у вишивках на речах домашнього та особистого ужитку – сорочках, рушниках, а також на кераміці, писанках. До цих емблем належать Тризуб, синьо-жовті кольори національного прапора, патріотичні вислови, слова з національного гимну, цитати з Святого Письма про Воскресіння, які мали подвійне значення – проголошення Христового Воскресіння і натяк на воскресіння українського народу.

Творчість І. Білянської відкрив у 1920-их роках професор Дам'ян Горняткевич. Він був художником, мистецтвознавцем, професором історії мистецтва і колекціонером зразків професійного та народного мистецтва. Д. Горняткевич мандрував по багатьох районах Західньої України, збираючи та вивчаючи народне мистецтво. Під час однієї з таких мандрівок він відкрив І. Білянську і, неодноразово відвідуючи її, зумів поповнити свою колекцію писанок її зразками. Під час Другої світової війни, втікаючи від більшовицької окупації, Д. Горняткевич вивіз свою колекцію до Західньої Европи, а згодом до США, пізніше – до Канади.

Андрій Горняткевич передає музеєві колекцію писанок Ірини Білянської.
Фото: Ганя Кріль-Пизюр

Писанки Ірини Білянської. Дарунок Андрія Горняткевича. *Фото: Ганя Кріль-Пизюр*

У травні 2008 року син професора Андрій Горняткевич передав цю колекцію до Українського Музею.

Виставка „Многоцвітні писанки" включає 82 писанки І. Білянської та п'ять традиційних вишитих сокальських сорочок з музейної колекції. Вступ до музею: 8 дол. для дорослих; 6 дол. для людей старшого віку і студентів; для дітей до 12 років – безкоштовно. Додаткову інформацію можна отримати на сторінці інтернету: www.ukrainianmuseum.org або телефоном: (212) 228-0110.

Пресове бюро Українського Музею

Тарас Бульба на малюнках студії „Зерна"

За кіносценарієм Олександра Довженка. Продовження. Початок в чч. 12, 13, 14, 15.

Біля молодого запорожця вже четверо старих вибивали дрібненько ногами, кидались, як вихор, убік... мало не на голову музикантам.

І раптом, спустившись, неслися навприсядки та били круто й міцно своїми срібними підковами туго втоптану землю.

Грали музиканти.

Хома міряв горілку без ліку.

Танцював уже добрий десяток січовиків.

Милувалися Бульбенки. Земля глухо гуділа на всю округу, і в повітрі далеко розносилися гопаки та тропаки, що вибивалися дзвінкими підковами чобіт.

Кошовий увійшов у круг з суддею та писарем і став на підвищенні. Юрба гомоніла тисячами голосів.

– Поклали ми на раді старшин іти прямо на Польщу. Відплатити панам за все лихо, за сльози і за смерть, і за зневагу віри нашої.

Кошовий давав накази тихо, не вигукуючи, не поспішаючи, виразно, як старий досвідчений у ділі козак: „Одежі з собою не брати. На кожного козака пара коней, горщик саламахи й товченого проса".

У дерев'яній великій церкві повно запорожців. Стоять навколішках і щиро моляться.

Далеко потягся у степ козацький обоз. Вилітали з Січі в степ молоді запорожці, а за ними і вся Січ з литаврами, бунчуками, знаменами. Проїхала група кінних запорожців з піснею.

Зупинились запорожці, злізли з коней і повернулися до Січі:

– Прощай, наша Січ-мати, – сказали вони майже в одне слово. – Хай же Бог тебе боронить від усякого нещастя!

Ніч. Удалині бурхає заграва пожежі. Чути тривожний дзвін і далекі крики. Втікають на смерть перелякані вороги народу.

Наради Крайової Управи СУМ

Члени КУ СУМ на засіданні в Еленвілі. Фото: Андрій Бігун

ЕЛЕНВІЛ, Нью-Йорк. — 28 лютого-1 березня Крайова Управа Спілки Української Молоді в Америці провела дводенне засідання на сумівській оселі в Еленвілі, Нью-Йорк, на якому обговорила плян праці на наступні три роки. Велику увагу було приділено темі святкування 60-ої річниці Спілки Української Молоді в Америці, яке відбудеться під час Всеамериканського Здвигу на оселі в Еленвілі 5-6 вересня ц. р. Крайова Управа закликає сумівців всіх теренів Америки до святкового відзначення 60-ліття СУМ.

Оксана Бартків

Запрошуємо на бенкет УОКЦ

ДЖЕНКІНТАВН, Пенсильванія. – Український Освітньо-культурний центр (УОКЦ), неприбуткова освітня та культурна установа, влаштовує в суботу, 25 квітня, 29-й річний бенкет. Головним доповідачем на ньому буде капітан військово-морських сил США, астронавт Національного управління США з повітроплавання і досліджень космосу (НАСА) Гайдемарі М. Стефанишин-Пайпер.

Запрошуємо громаду на коктейль в ґалерії ім. д-ра Олександра Б. Черника і на бенкет о сьомій годині. Чоловічий хор „Прометей" під керівництвом Романа Кухарського виступатиме під час бенкету. Квиток на бенкет для членів УОКЦ коштує 100 дол., для осіб, котрі не є членами УОКЦ, – 125 дол. Просимо зголоситися на бенкет до 18 квітня. За додатковою інформацією просимо дзвонити до канцелярії УОКЦ на тел. (215) 663-1166.

УОКЦ шанує Г. М. Стефанишин-Пайпер за її блискучий приклад для молоді в українсько-американській громаді і відзначає її досягнення включно з тим, що вона є одна з декількох астронавтів-жінок, котрі здійснили виходи у відкритий космос. Її недавній політ на четвертому кораблі СТС-126 „Ендевор" та 27-ій експедиції станції відбувся 14-30 листопада 2008 року. Г. М. Стефанишин-Пайпер була ведучою у виході у відкритий космос і здійснила три такі виходи. Вона залишає працю в НАСА і знову повертається до служби у військово-морських силах США.

Адреса УОКЦ: 700 Cedar Rd., Jenkintown, PA 19046.

Андрея Жаровська

Крайовий Провід Уладу Пластового Сеніорату в ЗСА

повідомляє, що

19-ий КРАЙОВИЙ З'ЇЗД УПС В ЗСА

відбудеться

в суботу, 2 травня 2009 р.
від години 11-ої ранку до години 5-ої по пол.
на Союзівці.

Участь в З'їзді мають право брати всі дійсні члени УПС приналежні до крайової пластової організації в ЗСА. Дійсний член є той, що має принаймні ступінь сеніора-праці. Всіх учасників З'їзду обов'язує повний пластовий однострій.

Порядок нарад

1. Відкриття 19-го Крайового З'їзду УПС.
2. Вибір Президії З'їзду та схвалення порядку нарад і правильника З'їзду.
3. Вибір комісій: Верифікаційної, Номінаційної і Резолюційної.
4. Прийняття протоколу з 18-го Крайового З'їзди УПС.
5. Усне доповнення до друкованого звіту Голови Крайового Проводу.
6. Звіт Верифікаційної Комісії.
7. Запити і дискусія над звітами.
8. Уділення абсолюторії уступаючому КПроводові УПС.
9. Вибір Крайового Проводу.
10. Внески, запити та різне.
11. Доповіді: 100-ліття Пласту; Пласт та світовий скавтінґ; Сеніорський табір;
12. Закриття 19-го З'їзду УПС.
13. 6:00 вечора – Спільна вечеря з програмою.
14. Неділя – Служба Божа.

Вечерю і нічліг просимо замовляти прямо на Союзівці!

С К О Б !

За Крайовий Провід УПС:

пл. сен. Ніля Павлюк *Голова*
пл. сен. Авра Слюсарчук *Писар*

Пластова Фундація

Plast Foundation, Inc.

144 SECOND AVE., NEW YORK, N.Y. 10003

З нагоди

СВІТЛОГО ПРАЗНИКА ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

щиро вітає

СВОЇХ ЧЛЕНІВ, УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ, а зокрема НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА, ПЛАСТОВІ ПРОВОДИ, УПРАВУ ПЛАСТ-ПРИЯТУ, ВСІХ ФУНДАТОРІВ, ДОБРОДІЇВ та ЖЕРТВОДАВЦІВ.

Христос Воскрес!
Воістину Воскрес!

ДИРЕКЦІЯ ПЛАСТОВОЇ ФУНДАЦІЇ В НЮ-ЙОРКУ

КОНФЕРЕНЦІЯ
Українських Пластових Організацій
Виборча Комісія Начального Пластуна

Проголошує

Вибори Начального Пластуна

Світові вибори Начального Пластуна відбудуться від 15-го липня до 1-го жовтня, ц.р.

Виставляти кандидатів може **будь-який член УПС та УСП.**
Заохочуємо усіх пластунів взяти участь у цьому процесі.

ВСІ ВНЕСЕННЯ КАНДИДАТІВ ІЗ КОРОТКИМ ОБҐРУНТУВАННЯМ ТА 10-МА ПІДПИСАМИ ЧЛЕНІВ УПС/УСП МУСЯТЬ НАДІЙТИ ДО КОМІСІЇ НЕ ПІЗНІШЕ 30.ТРАВНЯ.2009 Р. ОДНИМ СПОСОБОМ ІЗ НИЖЧЕ-ПОДАНИХ:

ПОШТА:
ВИБОРЧА КОМІСІЯ НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА
C/O STEPHEN L. SZYSZKA
10801 BURR OAK WAY
BURKE, VA 22015
USA - США

АБО

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА (ЗАЛУЧЕННЯ ФАЙЛУ *.PDF):
SJSZYSZKA@VERIZON.NET
КОПІЯ (CC..) ДО: KATRIA_HARASEWYCH@MERCK.COM

АБО

ФАКС:
(1) (204)589-2743

РЕЧЕНЕЦЬ 30.ТРАВНЯ.2009 р.

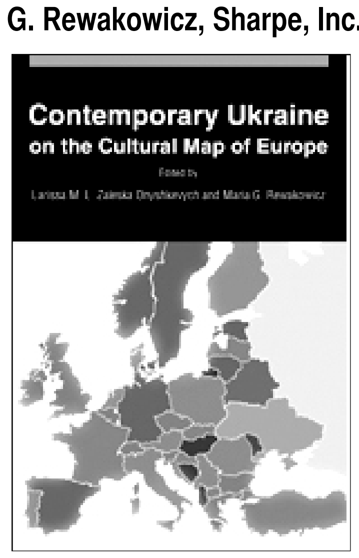

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

запрошує на презентацію

англомовного збірника наукових праць

„Contemporary Ukraine on the Cultural Map of Europe.
Edited by Larissa M. L. Zaleska Onyshkevych and Maria G. Rewakowicz, Sharpe, Inc. 2009"

Учасники презентації:
Д-р Лариса Онишкевич (редактор)
Д-р Марія Ревакович (редактор)
Д-р Роман Шпорлюк
Д-р Тамара Гундорова
Д-р Сергій Вакуленко
Юрій Шевчук, кандидат філологічних наук.

У суботу, 25 квітня 2009 р., о 5-ій год. по пол.
в будинку НТШ
63 Fourth Ave. (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

Вісті Фундації імені Івана Багряного
Квітень 2008 р., ч. 104

До 200-річчя Абрагама Лінкольна

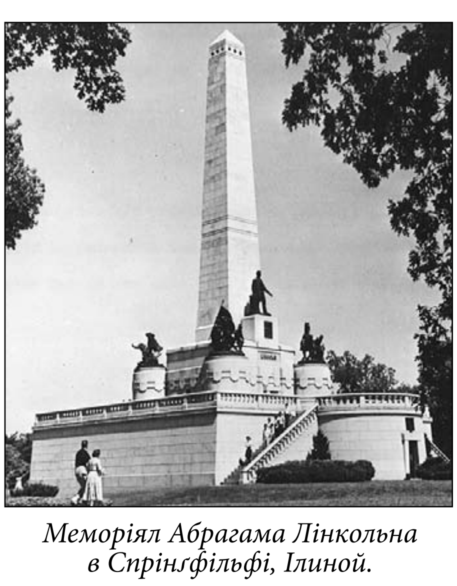
Цього року Сполучені Штати Америки відзначають 200-річчя з дня народження 16-го Президента США Абрагама Лінкольна, який народився 12 лютого 1809 року на фармі в штаті Кентакі. Штат Ілиной є батьківщиною відомих американських письменників Теодора Драйзера, Ернеста Гемінґвея, Карла Сандбурґа, генерала Юлиса Ґрента та Абрагама Лінкольна. В цьому штаті він провів свою молодість, мав свої успіхи й невдачі, тут був і похований.

Батько А. Лінкольна переїжджав з штату в штат, підшукуючи найкращої землі, й нарешті оселився в Ілиної. Тут його син А. Лінкольн провів свою молодість, рубаючи ліс та сплавляючи його, а також роблячи часто подорожі з харчами на продаж рікою до Ню-Орлеану. Коли йому було 22 роки, А. Лінкольн прибув до малого поселення Ню-Селему, в 23 милях від Спрінґфілду – теперішньої столиці штату Ілиной. Тут він провів шість років свого самостійного життя, і тепер ця оселя на лоні природи-парку є власністю штату.

При в'їзді до парку вас зустрічає бронзова постать А. Лінкольна з книжкою у правій руці і з сокирою в лівій. В зелені лісу розташована невелика кількість дерев'яних хаток з відкритими дверима й вікнами для оглядин відвідувачами. У хатах все стоїть так, як і в ті часи, коли тут жив, працював, учився і любив молодий юнак А. Лінкольн.

Через рік після смерти А. Лінкольна його співпрацівник Ґерндон розкрив одну з таємниць А. Лінкольна, а саме – любов до Анни Ратледж з Ню-Селему. Дружина А. Лінкольна заперечувала це як вигадку, кажучи, що її чоловік нікого, крім неї, не любив, бо ніколи їй нікого не згадував. Спустившись у долину з Ню-Селему, ви побачите невеличке село Петерсбурґ, на кладовищі якого похована обожнювана А. Лінкольном А. Ратледж, яка вмерла у віці 23 років. Ходили перекази, що після її смерти А. Лінкольн не спав, не їв, ходив днями й ночами по тих місцях, де ступала нога його коханої, а в кінці залишив це місто й переїхав до Спрінґфілду.

По смерті його дружини Мері Лінкольн було поставлено на могилі А. Ратледж пам'ятник, який поєднує слова А. Лінкольна з його інавґураційної промови у Вашінґтоні та слова А. Ратледж: „Я, Анна Ратледж, яка спить під цим бур'яном, люблена Абрагамом Лінкольном, одружена з ним не через злуку, але через розлуку. Цвіти вічно, о Республіко, з жару мого серця!".

Меморіял Абрагама Лінкольна в Спрінґфільфі, Ілиной.

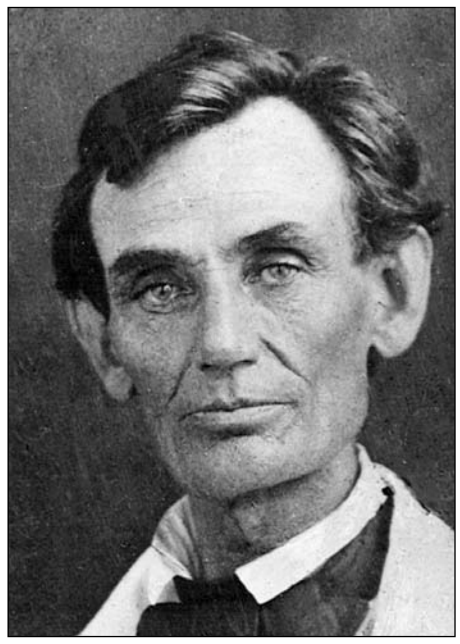
У Спрінґфілді А. Лінкольн провів свої плодотворні 24 роки. Все місто позначене пропам'ятними таблицями та його статуями. На розі вулиць Дев'ятої та Едвардс стоїть двоповерховий будинок А. Лінкольна. Всі 10 кімнат зберігаються в такому вигляді, як були в часи А. Лінкольна. На полицях стоять його улюблені книги, є письмовий стіл, крісла, а портрети чотирьох синів, окремо чи разом з батьками, прикрашають стіни.

Розповідають, що коли А. Лінкольн придбав цей будинок, він був півтораповерховий. Вони плянували переробити його на двоповерховий, але, дізнавшись про кошти перебудови, А. Лінкольн відклав це на пізніше. Коли він був відсутній впродовж довшого часу, дружина добудувала другий поверх. Коли А. Лінкольн повернувся додому і побачив зміни, то з усмішкою на устах запитав сусідів, чи вони не сказали б, де живе А. Лінкольн.

А. Лінкольн був адвокатом, не раз був обраним до уряду штату та до Конґресу США. 1860 року А. Лінкольн з родиною залишив Спрінґфілд, уже як нововибраний Президент Америки. У своїй прощальній промові до мешканців міста він сказав, що, можливо, вже більше сюди не повернеться. Громадянська війна насувалася, як чорна хмара. Йому судилось бути Президентом в найчорніші часи американської історії. Держава розділилася, й А. Лінкольн всіма засобами намагався повернути Південь США в одну неподільну, вільну від рабства, державу. На початку його другої президентської каденції, в 1865 році, його смертельно поранив в театрі фанатик Півдня, артист Джан Бут.

На бажання дружини поховали його на кладовищі Овк-Рідж в Спрінґфілді, столиці Ілиною, на місці, яке він любив за життя, і яке з 1860 року стало місцем спочинку померлих. Труна А. Лінкольна переносилася з місця на місце на кладовищі, а пізніше і в самому гробівці. Щойно 1901 була поставлена вже на постійне місце.

Гробівець-пам'ятник збудований з 10 різних сортів мармуру, привезених з різних частин США, як також з Італії, Франції, Еспанії і Бельгії, і має вигляд прямокутника, заокругленого спереду. З двох боків ведуть сходи до верхньої частини могили. По кутах 117-футового гострокінцевого монументу – чотири бронзові групи, які репрезентують піхоту, кавалерію, морську фльоту та артилерію у бойовому вигляді з часів громадянської війни. А на південному боці – постать А. Лінкольна переможно дивиться на південь. Нижче бронзових груп – щити навколо монументу з написами 37 штатів, які в час будови пам'ятника були в складі держави. Тут вмурований камінь, що був частиною старовинного Риму, – подарунок Італії. Цей камінь перебував у Вашінґтоні

Абрагам Лінкольн (1858 рік).

до 1870 року, а тоді був переданий асоціяції з побудови пам'ятника А. Лінкольнові. Переклад тексту на камені звучить так: „Абрагамові Лінкольнові, вдруге вибраному президентові американської республіки, громадяни міста Риму дарують цей камінь з муру Сервія Туллія на пам'ять про хоробрих оборонців свободи. 1865 рік".

Бронзова репродукція голови А. Лінкольна стоїть окремо від монументу перед входом до гробівця. Напівкруглий коридор веде до місця, де під цементовим підвищенням стоїть труна А. Лінкольна. Обабіч коридору стоять статуї, які зображують А. Лінкольна як вояка, правника, дискутанта, бурлаку, президента та ін. Чотири бронзові таблиці на стінах коридору містять прощальну промову А. Лінкольна до громадян Спрінґфілду, звернення при відкритті кладовища для полеглих вояків на полі бою в Ґетізбурзі, яке є клясичним зразком короткої і змістовної промови. В цьому зверненні він сказав: „Уряд народу, вибраний народом і для народу, ніколи не зникне з лиця землі". На третій таблиці подана частина інавґураційної промови, коли А. Лінкольн приймав пост Президента вдруге, і четверта – з коротким біографічним нарисом про А. Лінкольна.

Великі золоті зірки в кутах репрезентують штати США. Навколо підвищення, на якому стоїть труна, стоять дев'ять прапорів. Чотири з штатів, у яких жила ґенерація Лінкольнової родини, три з штатів, де жив він, національний та прапор президентський.

В цім гробівці поховані з протилежного боку його дружина і три сини. Єдиним вікном у гробівець заходить різнокольорове світло, яке освітлює саркофаг великого патріота США, борця за свободу, за рівність та братерство. Не раз у часі війни він милував зловлених дезертирів в армії, кажучи: „Я думаю, цей юнак буде кориснішим нам на землі, ніж під землею". Він завжди був щирим, зрівноваженим, не боявся визнавати свої помилки.

Над вікном гробівця слова „Тепер він належить століттям", які нагадують нам, що такі люди, як А. Лінкольн, приходять у цей світ не часто і справді належать історії.

Олексій Коновал

Щиро дякуємо!

Від часу появи останнього числа Фундації прислали пожертви до Фундації такі особи: 450 дол. – **Іван Гнип** для журналу „Бористен" в Дніпропетровську; 200 дол. – **Анатолій Брантон** для журналу „Бористен"; по 100 дол. – **Галина Кочановська** та **Галя Бистрицька** в річницю смерти свого брата Євгена Кальмана; 75 дол. – **Василь Кревсун;** по 50 дол. – **Леонід Царик** та **Ярослава Гірна.**

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й просить надалі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб вона могла допомагати в цей скрутний фінансовий час українській пресі, видавництвам, школам, підтримувати конкурси української мови та фінансувати інші важливі проєкти, щоб Україна якнайскоріше стала українською Україною!

Прохання миргородців

Громадська організація „Хартія пам'яті" та представництво Асоціяції дослідників голодоморів в Україні в Миргороді на Полтавщині розпочали збирати свідчення-спогади для видання меморіяльної книги пам'яті „Великий голод на Миргородщині". Андрій Левченко та Анатолій Сазанський, які очолюють ці організації, звертаються до колишніх мешканців Миргороду, сіл та хуторів Миргородського району з проханням допомогти їм зібрати інформації про Голод-геноцид 1933 року, від якого вмерли тисячі людей, переважно в селах, а деякі хутори цілком вимерли.

Упорядники книги шукають відповіді на такі запитання:

1. Яким чином відбиралися харчі, знаряддя праці та побутові речі?
2. В яку пору року це пограбування було здійснено, скільки разів відбирання харчів відбувалося? Хто це здійснював? Якщо знаєте, подайте імена та прізвища, національність осіб, що ходили і відбирали харчі, зерно та все інше.
3. Які події під час голоду найбільше вразили вас?
4. Якщо є будь-які фотоматеріяли родин, які пов'язані з Голодомором пришліть нам.
5. Подайте ім'я та прізвища, рік народження жертв, в яких умовах вони померли з голоду.
6. Що ви знаєте про діяльність місцевих „торгсинів" і хто забезпечував їхню діяльність?
7. Напишіть свій загальний коментар до побаченого й пережитого трагічного 1933 року в вашому селі, хуторі чи Миргороді.

Опис Голодомору, відповіді на поставлені вище запитання, можна прислати на адресу Фундації, а ми перешлемо їх за призначенням.

Дописи і листи до сторінки Фундації ім. Івана Багряного просимо посилати на адресу:
Bahriany Foundation, 811 S. Roosevelt Ave., Arlington Heights, IL 60005 USA
Сторінку редагує Олексій Коновал

СПОРТ

Успішний старт дружин „Чорноморської Січі“

САМІТ, Ню-Джерзі. – В неділю, 5 квітня, розпочалися змагання з копаного м'яча в усіх ліґах Ню-Джерзі. Перша дружина „Чорноморської Січі“, яка виступає у півпрофесійній дивізії „Ґарден Стейт Сакер Ліґи“, провела зустріч на виїзді з клюбом „Юніон Тайкос“, де здобула перемогу з вислідом – 4:1. Дмитро Терещук забив три ґолі. Наприкінці зустрічі вислід 4:1 встановив граючий тренер Гриць Сергіїв.

Склад дружини: МакДоналд, Андрій Кудрик, Андрій Мандзій, Степан Колодій, Марко Гординський, Роман Табачок, Петро Касіяненко, Лаврент Делявак, Антін Данес, Данило Левицький, Андрій Панас, Д. Терещук, Микола Куцина. Провідник дружини – Микола Гординський.

Дві молодші юнацькі дружини виступають у своїх вікових дивізіях Юнацької ліґи Морісквнті. Дружина 11-річних гравців зустрілася з клюбом „Саміт Шокерс“ і перемогла вислідом 5:0. Ґолі забили Марко Андріян (3) і К. Алвен (2). Крім них, в складі дружини виступали Микола Сек, Юрій Перфенюк, Андрій Ґорлоф, Роман Деп'як, Іван Полянський, Олесь Малиновський, Олександер Ґбур, А. Еглендій, Е. Елдин, А. Пелечман. Провідниця – Розмарін Андріян.

13-річні юнаки в змаганні з командою „Валкіл Велі Страйкерс зіграли внічию – 4:4. Ґолі забили Андрій Малиновський (2), Роман Стащишин та Іван Охоя. Крім них, в складі дружини виступали Андрій Гавриш, Микола Паславський, Максим Бондаренко, Павло Кравчук, Дмитро Шевченко, Данило Ваньо, Михайло Матришиян, Марко Завадівський, Тарас Боднар, К. Ділені. Провідник і тренер – Богдан Куцина.

Омелян Твардовський

Футбольні команди України в змаганні за Чашу УЕФА

„Шахтар“ (Україна) – „Марсель“ (Франція)	– 2:0
„Парі-Сен-Жермен“ (Франція) – „Динамо“ (Україна)	– 0:0

9 квітня в Донецьку, на стадіоні „Олімпійський“, перше чвертьфінальне змагання за Чашу УЕФА з французьким „Марселем“ донецький „Шахтар“ виграв з рахунком 2:0. Ще на початку першої половини „Шахтар“ міг забити двічі. Але Фернандіньо з 11 метрів пробив м'яч на воротаря, а за кілька хвилин у Луїса Адріяно не вийшов удар із вигідної позиції. Все таки у перші 45 хвилин „Шахтар“ влучив у ворота „Марселя“. На 64-ій хвилині комбінація завершилася ударом і рахунок став 2:0.

9 квітня в Парижі, на стадіоні „Парк-де-Пренс“, змагалися команди „Динамо“ (Україна) і „Парі-Сен-Жермен“ (Франція). Початок гри „Динамо" провело досить спокійно. З боку господарів не було стартового натиску, тому в гостей була можливість контролювати м'яч на своїй половині. Незважаючи на те, що „Динамо" виглядало краще, кілька небезпечних моментів французам вдалося створити. У підсумку напружена закінчилася нічиєю, і тепер все буде вирішуватися в Києві. *(„Чемпіон“)*

Чемпіонат світу з гокею: перші перемоги

Велика Британія – Україна	– 2:4
Голяндія – Україна	– 1:5

11 квітня, в Торуні (Польща), на стадіоні „Торунь Арена“ збірна України розпочала боротьбу за путівку у світову еліту з гокею. Тренерський штаб збірної України з гокею визначився зі складом команди на чемпіонат світу, який триває 11-17 квітня в Торуні.

Збірна України виступає у групі В першого дивізіону, де її суперниками є збірні Великобританії, Румунії, Польщі, Голяндія та Італії.

У грі з командою Великої Британії двічі у першому періоді і неодноразово у другому збірна Україна поступалася у швидкості і нічого не могла вдіяти із суперником. Двічі у другому періоді українці грали вп'ятьох проти трьох і пропустили ґоль.

До честі українців, наприкінці періоду вони знайшли сили відігратися – 1:1. Третій період команди розпочали рівно – воротарі періодично демонстрували майстерність. На 47-ій хвилині українці лишилися у меншості, але забили ґоль. Британці на кілька секунд замінили воротаря і відігралися. На останніх хвилинах зустрічі вольову перемогу збірній України принесли Сергій Варламов та Віталій Литвиненко.

13 квітня на цьому ж стадіоні національна збірна Україна з гокею продовжила свою переможну серію з командою Голяндії. До цього в активі українців було чотири перемоги у чотирьох іграх. Тепер – п'ята.

На 32-ій хвилині капітан команди Сергій Климентьєв забив у верхній кут суперників, через три хвилини Олег Шафаренко провів ґоль.

На 48-й хвилині С. Варламова арбітри вилучили на 5+20 хвилин, і саме у цей відрізок голяндці забили свій єдиний ґоль. З рахунком 5:1 поєдинок завершився.

14 квітня Україна протистояла збірній Польщі і виграла за ударами віч-на-віч з рахунком 2:1. 16 квітня Україна гратиме з командою Румунії, 17 квітня – Італії. *(„Чемпіон").*

Великодні звичаї українського народу

Користуючись приємною нагодою, від усього серця вітаю редакцію „Свободи" й усіх її читачів з великим святом Воскресіння Христового і пропоную їм відповідний до цих днів уривочок з матеріялу, автором якого є колишній Військовий Отаман Українського Вільного Козацтва на чужині Антін Кущинський і який був надрукований у часописі „Українське Козацтво", рік XIX, травень-серпень, 1983 рік, ч.2 (69).

Олександер Панченко,
директор Інституту Українського Вільного Козацтва ім. Антона Кущинського
Лохвиця, Полтавська область

...Українська духовна культура творилася ще в дохристиянський період і ті староукраїнські традиції увійшли в плоть і кров наших предків, і хоч пізніше набули християнської символіки, але залишилися назавжди самобутніми. Ми ж і тепер не уявляємо собі Великодня без паски. А це ж хліб святий, що є ознакою добробуту давньо-хліборобської української нації, що любить працю на землі і тому осілої на своєму власному споконвічному терені. Тому паска є у нас найголовнішою частиною комплекту поживи, призначеної для Великоднього посвячення, що його звичайно й називаємо – „посвячення паски"...

В останню перед Великим постом „прощальну" або „прощену" неділю, по першій молитві св. Єфрема Сірина, сам священик перший у церкві просить у своїх парафіян прощення гріхів. Цей дуже зворушливий обряд він виконує з доземними поклонами, навіть навколішки. Так само просять прощення, один в одного, і всі люди, а відповідь на те однаково традиційна: „Хай Господь простить!". Той самий звичай просити прощення перед близькими відбуває кожний перед сповіддю.

В перший „жилавий" понеділок Великого посту їдять гіркі рослини: хрін, редьку, часник, цибулю, пампушки з часником та цибулею, цілком пісні, в декого – і без олії. В той же день їдять спеціяльну страву, „шулики" – сухі коржі „опрісноки" з маковим молоком. При цьому горілкою чи вином „прополоскується" вуста від усякої вчорашньої скоромини.

По обіді йдуть до церкви „на поклони", щоб вислухати прегарний формою та глибокий змістом канон св. Андрія Критського.

В п'ятницю увечорі відбувається перша пасія. Пасії – це звичай чисто український, в Московщині цілком невідомий. На пасіях читають страсні Євангелії.

У піст, коли хто згадує про щось, що має статися по Великодні, то йому годиться сказати: „Як Господь сподобить Великодніх свят діждати".

На пасіях і в перший тиждень посту проскурниці й бублейниці продають під церквою проскури, бублики, маківники, цукерки на меду та взагалі всякі пісні солодощі.

На першім тижні посту до суботи зносять до церкви глечики з медом на „поминовення померлих". На глечики кладуть граматки та світять над ними свічки. Той мед залишається аж до Лазаревої неділі.

За передхристиянської доби це було свято весняного лісу, його відродження після довгого зимового сну. Тепер у нас це Вербна субота, коли на утрені, що служиться увечорі, священик роздає свячену вербу – не зв'язану в пучки, а окремими галузками. По виході з церкви вірні б'ють легенько один одного тими галузками, приговорюючи: „Не я б'ю, верба б'є! За тиждень – Великдень! Не вмирай і Великодня дожидай! От недалечко червоне яєчко!". Вербі бо приписується магічна лікувальна сила, і її вживається в народній медицині. Дівчина на виданні садить принесену галузку верби в себе на городі та пильно її поливає. Як верба прийметься, то цього року до дівчини завітають старости.

У Лазареву неділю дозволяється навіть ченцям їсти рибу і випити вина („точію по красовулі"), як зазначено в деяких церковних книгах, бо, видко, тих „красовуль" уживалося більше, хоч кому доводилось бачити таку давню манастирську „красовулю", то вона вміщала найменше понад один літр.

На Страсній седмиці, в „Чистий четвер", в катедральному соборі єпископ відбуває зворушливий обряд миття ніг 12 священикам. Тоді ж увечорі відбувається читання 12 Євангелій про страсті Христові. В сиву давнину – це було свято покійників, що з прийняттям християнства присвячено страстям Господнім. Люди стоять з запаленими свічками. Страсну свічку, запалену в церкві, доносять до своєї хати і, на покуті перед святими образами, на свіжо побіленій стелі, накурюють страсний хрест.

Палення свічок чи то „за здравіє" перед святими образами, чи „за упокой" (наприклад, на панахидах) є нашим прегарним східнім звичаєм, що символізує собою не тільки жертву Богові, як от пахучий дим ладану, але й горіння сердець любов'ю до Бога... Дехто на другий день, у Страсну П'ятницю, відносить свічку, деколи разом з вербою, та ставить над плащаницею. Дехто і страсну свічку, і вербу зберігає за образами.

Та ось ми вже перед урочистою Великодньою відправою, що відбувається виключно вночі, щоб „Христос Воскрес!" заспівати точно опівночі. Всі виходять з церкви. Парубоцтво брало і виносило хоругви й хрест, а старші чоловіки – образ Воскресіння Христового, Євангелію та артос, а чотири поважні дідусі виносили плащаницю до вівтаря. Сторож уважно оглядав церкву, щоб ніхто не залишився всередині. Коли всі вже вийшли, він замикав двері і сам ставав на варті – „щоб відьма не взялася рукою за замок". За народним віруванням, всі нечисті сили, відьми, упирі і т. п. втрачають у Великодні свята свою силу.

Коли вперше заспівають „Христос Воскрес!", мисливці, що стоять з рушницями надворі, стараються в ту ж хвилину вистрілити – „їхні постріли убивають чорта". На Поділлі та в інших західних областях парубки на той момент приготовляли „моздір" і також з нього стріляли...

Хто хотів розбагатіти, той ставав у куток, тримаючи в руці срібну монету. На виголос священика „Христос Воскрес!" він замість „Воістину Воскрес!" відповідав: „Анталуз маю". Вірили, що від того монета набирає чародійної сили і, де б вона не була, все одно повертається до свого господаря і приводить з собою інші гроші. Так вірили в Уманщині. Замість відповіді „Воістину Воскрес!" можна щось собі задумати, і те здійсниться.

Хто вмер в часі трьох днів Великодня, то душа його піде просто в рай, яким би він великим грішником не був. Таку магічну силу словам „Христос Воскрес!" приписували народні вірування.

По Великодній літургії відбувається свячення пасок, звичайно навколо церкви. Українським звичаєм святять такі наїдки й напої: паску, крашанки, сир, молоко, ковбасу, хоч малий кусник сала, а хто має, то смажене порося, як теж, як символ домашньої осілої господарки, а не скотарства, – сіль, горілку й ніж. Тут цікаво зазначити, що нарід освячує ніж для різання святої страви, а може, і як старовинне знаряддя своєї праці або як символічне знаряддя зброї в обороні проти ворогів, замість меча княжої доби та козацької сестри любої – шаблюки.

В Україні існували дуже докладні звичаї при печенні пасок різних родів: жовтих, білих і чорних, а всього до 40 сортів...

В Слобожанщині був звичай, що як прийдуть з церкви зі свяченим, то відразу мастили натщесерце свяченим салом губи, ніс і обличчя, „щоб уліті не боліло й не тріскалось від вітру й сонця". В інших місцевостях, перед тим, як сісти за стіл розговлятись, вся родина вмивалась. Мати наливає в череп'яну миску холодної води і на дно кладе три червоні крашанки. Першою вмивається дівчина, потім хлопці і мати, а останнім – батько. Після кожної особи воду міняють, але крашанки лишаються ті самі, їх потім вибирає дівчина, щоб краща була...

Найстаріша форма обряду розговіння була на Поділлі, Волині й Галичині. Господар обходив тричі навколо столу з мискою, наповненою свяченим. Ставши обличчям до святих образів, він розрізує на тарілці кілька свячених яєць і кінчиком ножа або ложкою підносить частинки яйця кожному до рота, ніби причащаючи, і промовляє: „Дай, Боже, ще й на той рік дочекатися світлого празника Воскресіння Христового в щасті і здоров'ї!".

Другий день Великодніх свят – „Обливаний понеділок". Тоді парубки, зустрівшись з дівчатами, обливають їх, по можливості – несподівано, водою. За це дівчата обдаровують їх крашанками, а у вівторок можуть віддати тим же, тобто обливати хлопців, й то зненацька, не жаліючи ні святочного убрання – так, як хлопці з ними поступали.

Давні вірування в очищувальну силу вогню й води залишились в народному побуті до наших часів. Коли на весні дівчина й хлопець будуть облиті водою, – будуть улітку дощі, буде урожай, а облиті будуть чисті, здорові, сильні, розумні, одружаться з коханими...

Розмова про Україну...

(Закінчення зі стор. 9)

визначальних явищ і процесів, з'ясовували той тугий вузол причин, котрий заважає українській мові посісти в українському суспільстві гідне, належне їй місце. Величезні кривди минулого – за царського і радянського режимів наша мова пережила 174 випадки дискримінації, включно з суцільними заборонами – витворили недоброякісну психологічну інерцію, яку можна здолати лише цілеспрямованою діяльністю усіх державницько-політичних сил, зокрема запровадженням такої освітньо-виховної системи, за якою українська мова стане панівною, першою для кожної людини в країні, починаючи з дитячого садка і з дошкілля. На жаль, підкреслив доповідач, якраз у цьому сенсі київська державно-політична верхівка найбільше роз'єднана й тягне в різні боки. На цьому тлі Президент Віктор Ющенко, українець душею і переконаннями, виглядає драматично самотнім.

Проф. П. Кононенко говорив також про важливість тісної співпраці Інституту з усіма українськими громадами поза Україною, передусім тут, у США, де наша діяспора, глибоко інтеґрувавшись в американське суспільне життя, діє понад 100 літ з немалою користю для України, творячи інтелектуальні та мистецькі цінності, котрі займуть немало достойних сторінок у загальному українознавстві. Особливо ж повчальним є досвід американських українців у надійному збереженні національної ідентичности, чому великою мірою сприяє діяльність загальноамериканської мережі Шкіл українознавства.

Проф П. Кононенко з вдячністю відзначив творчі контакти Інституту з Шкільною радою при Українському Конґресовому Комітеті, яку очолює академік Євген Федоренко.

Приємною несподіванкою у виступі київського вченого було ніби повторне представлення особистости Посла Ю. Сергеєва – в іпостасі українознавця. Виявляється, шанований в нашій громаді, зокрема читацькій, дипломат був одним з головних засновників Інституту українознавства і в роки становлення працював першим заступником директора, а його дружина, Наталія Івашина-Сергеєва, й досі є науковим співробітником цього Інституту.

Отже, Посол Ю. Серґеєв, знаючи цю тему з власного досвіду, у своєму виступі наголосив на винятковій важливості розвитку українознавства.

Наприкінці зустрічі гість з Києва не пропустив і нагоди подякувати за цей вечір організаторам. Саме збіглися дві підстави адресувати щире слово д-рові Р. Ричкові: рівно 10 років він очолює Комітет допомоги Україні „Приятелі Руху", за цей період зібрано серед громади і передано на освітні цілі в Україну, зокрема на стипендійні фонди для українських студентів, десятки тисяч дол. А друга приємна нагода – д-рові Р. Ричкові виповнилося 90 літ. Гарна це пора, якщо зберегти душу такою молодою, а пам'ять – такою ясною, як у цієї діяльної, у вищій мірі громадської людини.

А коли узагальнювати причини незмінного успіху усіх імпрез, котрі відбуваються у парафіяльній залі церкви Івана Хрестителя, то треба було б назвати дуже багато прізвищ, і звичайно ж, отця Леоніда Малькова, присутність якого кожного разу надає цим імпрезам характеру глибшого, ніж просто світський.

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Оціславська • 973-292-9800 #3040 • adukr@optonline.net*

Направду незабутня...

Заслужений діяч мистецтв України Лідія Крушельницька.

Маю важке завдання прощати нашу улюблену артистку, вчительку і виховательку Ліду Крушельницьку від Студії Мистецького Слова, від її студійців, яким вона присвятила майже половину свого життя. Вона прожила майже 94 років – активних, життєрадісних років. Одначе, жаль огортає нас, бо сьогодні її вже нема. Для нас це означає, що закінчилась ціла ера. Керівництво студії вже на тому світі, починаючи від Ліпи Добровольської і Йосифа Гірняка, Олі Івасівки, Роми Прийми-Богачевської, проф. Ігоря Соневицького. Їх число доповнила Л. Крушельницька. Вона була непересічною представницею непересічного, може, й найкращого покоління в історії і, мабуть, не тільки нашого народу.

Виростала між двома війнами, в найважчих умовах, бо її земля була фактичним полем бою. Вона була студенткою, активісткою (членом юнацтва ОУН). Пізніше – співачкою, а відтак – артисткою. Прибула на чужину, займалася іншим ділом, працюючи для того, щоб фізично прожити.

Для нас, її студійців-учнів, запам'яталися три її яскраві образи. Вона була нашою учителькою. З її уст ми вивчали українську мову і літературу. Вивчивши, можна було готувитись виходити на сцену. Тут з'являлась наш творчий провідник – як режисер, з завданням багато важчим, ніж мав Лесь Курбас, який був режисером справжніх акторів. Л. Крушельницька була режисером дітей, які могли тільки мріяти про кар'єру артистів.

Врешті, самовідданістю, творчим надхненням та невтомною працею незабутня Л. Крушельницька була прикладом до наслідування для усіх її студійців.

Однією з п'єс, котру вона поставила майже на професійному рівні, була поема І. Франка „Іван Вишенський." Там є такі слова, якими Україна через своїх посланців звертається листовно до Івана Вишенського:

„Поверни ти на Вкраїну,
загрівай нас своїм словом,
будь між нами, мов та ватра
у кошарі пастухів.
Ватра, що холодних гріє,
Дає світло серед ночі
І лякає злу звірюку,
Душі радує живі".

Мені здається, що від її виїзду з рідної землі до душі і серця нашої дорогої навчительки Україна так само зверталася, закликаючи загрівати українську молодь своїм словом, давати її світло серед ночі та її живі душі радувати. Це прохання від своєї України вона виконала і перевиконала. Приходить на думку притча про таланти з Святого Письма. Велика артистка не закопала свої таланти, вона їх помножила сотні разів.

Ми, її студійці, прийшли сьогодні сказати „Дякую" та зложити обіцянку користатись цим знанням та вмілістю, які пані Ліда нам передала, та старатись жити нашим життям бодай трішки подібно, як жила вона. Дякуємо Вам, пані Лідо. Ми Вас не забудемо!

Аскольд Лозинський

(Слово, виголошене після Панахиди за душу св. п. Лідії Крушельницької, 6 березня у Ню-Йорку)

В світлу пам'ять Єфросинії Бережної

8 грудня 2008 року на 90-му році життя відійшла у вічність Єфросинія Бережна, колишня голова Сестрицтва св. Ольги при парафії св. Миколая в Купер-Ситі на Фльориді. Народилася вона 25 травня 1918 року на Донбасі. Живучи в 1960-их роках у Філядельфії, провадила організаційно-виховну роботу в Об'єднанні демократичної української молоді, від часу його заснування. Впродовж існування Фундації ім. Івана Багряного була її членом.

18 січня Сестрицтво парафії, її друзі та приятелі влаштували поминальний обід з Панахидою і в смутку згадували працьовиту Є. Бережну, яка вкладала всі свої старання в розбудову парафії. Покійна була в проводі громадського життя, займаючи посади секретаря, культ-освітнього референта і голови Сестрицтва св. Ольги. Завдяки їй влаштовувалися обіди з нагоди різних громадських та релігійних імпрез.

Покійна залишила по собі приємну пам'ять активного члена громади, першорядного організатора і виконавця взятих на себе обов'язків. Як тільки купили землю для будови храму, Є. Бережна була ініціятором влаштування пікніків, щоб зібрати потрібні фонди. Щотижня жіноцтво готувало різні страви на продаж й збільшувало фонди парафії. Під надзвичайно умілим керівництвом Є. Бережної парафія і Сестрицтво переживали розквіт церковної громади.

Знаючи церковні обряди, Є. Бережна була мистцем щодо прикрашування церкви до кожного церковного свята. Вона мала вищу освіту, була здібна і працьовита. Всіх добрих заслуг її не перечислити. Є. Бережна залишила по собі світлу пам'ять приятеля, друга, громадського діяча, української патріотки.

Залишила в смутку дочку Валентину, внука, внучку і їхніх дітей.

Хай американська земля буде Їй легкою. Вічна Їй пам'ять!

Друзі і приятелі

З невимовним болем і смутком повідомляємовсю українську громаду, що з волі Всевишньогов четвер, 9 квітня 2009 р. відійшла у вічністьна 87-му році трудолюбивого життя наша найдорожча МАМА і БАБЦЯ та ніколи незабутня ТЕТА

СВ. П.

МАРІЯ ГОРДІЄНКО-МАРКО

з дому ДРОЗДОВСЬКА

нар. 17 березня 1922 р. у Львові, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться 23 квітня о год. 9:30 ранку в Українській католицькій церкві св. Юра в Ню-Йорку, а відтак на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку залишилися:

дочка – ХРИСТИНА ГОРДІЄНКО з мужем ЦАДІОМ
син – СТЕФАН МАРКО з дружиною КАРОЛАЙНОЮ
внук – АНДРІЙ МАРКО
сестрінки – АНІЗІЯ КОВАЛЬЧУК з мужем РОМАНОМ, дітьми і внуками
– д-р ОЛЬГА МАРІЯ ЦЕГЕЛЬСЬКА
та ближча і дальша родина в Америці й Україні.

Вічна Її Пам'ять!

Пожертви в пам'ять Покійної можна складати на потреби хору „Думка", в якому пані Марійка співала понад 40 років.

Ділимося сумною вісткою, що 29-го березня 2009 р. відійшов у вічність на 83-му році життя наш дорогий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ, ШВАҐЕР, СТРИЙКО і ВУЙКО

СВ. П.

ПЕТРО МАК

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ у супроводі о. Йосифа Лабака, відбулися в четвер, 2 квітня о год. 11-ій ранку в Sacred Heart Catholic Church, а відтак на Woodlawn Cemetery, Wadsworth, OH.

Залишилися в глибокому смутку:

дружина – КАТАЛІН (Катя)
син – ЮРКО з родиною
дочки – ЗІНА КАСТО з родиною
– МАРТА ҐРЕГЕМ з родиною
сестра – МАРІЯ ВІРЩУК
шваґерка – КЕРОЛ ШЕРЕЛЬМІЙ
6 внуків і 1 правнучка
сестрінки і братанки

Петро народився в Україні і переїхав до Америки у 1950 р. Працював для Babcock & Wilcox 39 років. Петро любив городництво і грав на скрипці. Був членом різних оркестр, останньо при College of Wooster Orchestra і Tuscarawas Symphony Orchestra.

Вічна Йому Пам'ять!

В 40-ий ДЕНЬ ВІДБУДУТЬСЯ різні відправи і Панахиди від 7-го до 9-го травня.

Пожертви в пам`ять Покійного можна складати на American Heart Association, 15120 Collection Center Dr., Chicago, IL 60693.

Ділимося сумною вісткою, що в неділю, 5 квітня 2009 р.
відійшов у Божу вічність на 90-му році життя
наш найдорощий МУЖ, БАТЬКО, ДІДО і СТРИЙКО

св. п.

д-р ТЕОФІЛ СОБОЛЬ

нар. у Стрию, Україні.

Похорон відбувся в Кізвил, Н.Й.

В глибокому смутку залишилися:

дружина - Ірена
дочки - Марта Клут з мужем Джеймс
Христина Ґрей
Астрид Дурос з мужем Даніел
внуки - Шон, Лара, Дейміен, Сіян, Ашер, Дарсі
братанки - Ростислав Собол з дружиною Христиною
Тамара Тінишин з мужем Миколою
Лариса Дармохвал
Микола Дармохвал з дружиною Зоряною
Марта Бірчард
та блища і дальша родина в Америці й Україні.

Вічна Йому пам'ять!

бл. п.

ЯРОСЛАВ ДУЖИЙ

26го листопада 1923р. - 4го березня 2009р.

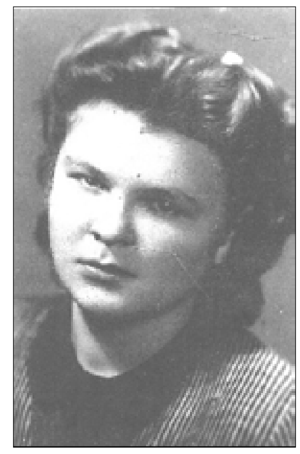
Ми живі свідки Ваших подвигів - будемо завжди Вас пам'ятати.
Хай американські вітри занесуть Ваші заспіви в Україну.

Вічна Йому пам'ять!

Управа і члени Української Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка

Ділимося сумною вісткою, що в суботу,
21 березня 2009 р. відійшла у вічність
наша дорога ТЕТА і КУЗИНКА

св. п.

ОЛЬГА ФЕДУНЕЦЬ

нар. 28 лютого 1925 р.
у місті Львові

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 27 березня 2009 р. Похована на Fair View Cemetery, West Hartford, Conneticut.

Залишені у смутку:

сестрінка – ІРЕНА ҐЕРЕНТ з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ
племінники – СТЕПАН ГАРАСИМІВ
– РОМАН ГАРАСИМІВ з дружиною КОНСТАНТИНОЮ
та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна Її пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що відійшла у вічність
в середу, 18 березня 2009 р. наша найдорожча
МАМА, БАБУНЯ, ПРАБАБУНЯ, СЕСТРА і ТЕТА

св. п.

ЗЕНОВІЯ МАРІЯ ВОРОБЕЦЬ
з дому ПОТАШНИК

нар. 10 жовтня 1913 р. в Рогатині, повіт Станиславів,
вдова св. п. Василя Воробця, директора Маслосоюзу в Рогатині.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в похоронних заведеннях:

22 березня 2009 р. – Cardinal Funeral Home (Annette), Торонто, Канада;
25 березня 2009 р. – Lytwyn & Lytwyn, Юніон, Н. Дж., США;

в храмах:

23 березня 2009 р. о год. 10-ій ранку в св. Великомученика Димитрія, Торонто;
26 березня 2009 р. о год. 9:30 ранку в св. Івана Хрестителя, Нюарк, Н. Дж.
Опісля Покійну поховано на цвинтарі Evergreen, Гілсайд, Н. Дж.

Горем прибиті:

сини – АНДРІЙ з дружиною ХРИСТИНОЮ і донями
– МИРОСЛАВ з дружиною ГАЛЕЮ і синами, внуками і внучками
сестра – ВІРА ДРАТВІНСЬКА з дому Поташник з донею, її мужем, внуком, внучкою і сином з дружиною, внуками і внучками
брат – ЄВГЕН ПОТАШНИК з сином і донею з внуком і внучкою
сестрінки – в Чикаґо, Монтреалю, Ванкувері, Парижі і Львові
внуки і внучки
правнуки і
правнучки – в Мізурі і Каліфорнії
та ближча і дальша родина в Канаді, США, Австралії, Франції, Польщі і Україні.

Вічна Їй пам'ять!

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ ПОКІЙНОЇ ЗЕНОВІЇ

відправляться

СЛУЖБИ БОЖІ

у вівторок, 28 квітня 2009 р. о год. 8-ій ранку
в храмі свв. Володимира і Ольги в Чикаґо,
в середу, 29 квітня 2009 р. о год. 8:30 ранку
в храмі св. Великомученика Димитрія 135 La Rose Ave., Toronto.

В пам'ять Покійної можна складати пожертви на
стипендійну акцію Союзу Українок або потребуючим в Україні.

У глибокому смутку повідомляємо, що відійшов у вічність, проживши 102 роки

СВ. П.

РОМАН ВОРОНА

вдовець по св. п. Марії Ворона з дому Лисенко, нар. 1 жовтня 1906 р. у Носівці, Україна.

Проживав в Донецьку, двічі був вивезений на Сибір та був воєнним в'язнем у Німеччині. До США прибув у 1949 р. Св. п. Роман був відданий Українській Православній Церкві. Багато часу і грошей присвятив УПЦеркві при Брум вул. у Ню-Йорку, Українській православній церкві свв. Петра і Павла у Ґлен Спей, Н. Й. та Українській православній церкві св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишені у смутку:

діти – Ніна Рід-Сосяк, Вал, Петро, Анна Тромп-Лихманенко, Алекс, Роман

внуки – Тарас, Ліса, Павло, Аня, Богдан, Евген, Таня, Алекс мол., Михайло, Григорій, Марко і Стефанія та 12 правнуків.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок, 14 квітня в Українській православній церкі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Замість квітів родина просить складати пожертви на УПЦеркву св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Ділимося сумною вісткою, що 29 березня 2009 р., проживши 81 літ, відійшла у вічність

СВ.П.

КАТЕРИНА ЗАХАРІЯСЕВИЧ

з дому ДАЦКО

вдова по св.п. Миронові Захаріясевичеві.

Залишила у смутку:

синів – Богдана та Ореста.

ПАНАХИДА була відправлена в неділю, 5 квітня 2009 р. в похоронному заведенні Насевича у Філядельфії.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 6 квітня в Українській католицькій церкві св. Михаїла у Дженкінтавні, Па., а відтак на цвинтарі св. Марії в Дженкінтавні, біля її мужа.

Вічна Її Память!

Замість квітів родина просить посадити деревце.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

СВ. П.

РОМАНА СТЕФАНЮКА

25 квітня 2009 р.

о год. 9:30 ранку

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

в церкві Чесного Хреста

Асторія, Н. Й.

Родина ласкаво просить про молитви у пам'ять Покійного.

Вічна Йому пам'ять!

УПРАВА
Східньо-Европейського Дослідного Інституту
ім. В. Липинського (СЕДІ)
зі смутком сповіщає, що 27 березня 2009 р. відійшов у вічність

СВ. П.

д-р ОЛЕКСА БІЛАНЮК

член Управи СЕДІ, Перший Заступник Голови СЕДІ, доктор фізики, професор-емерит Swarthmore College, колишній президент Української Вільної Академії Наук у США, викладач в університетах та член наукових товариств, громадський діяч.

Вічна Йому пам'ять!

Шановним Дружині та Родині Покійного складаємо найщиріші співчуття.

УПРАВА СЕДІ у Філядельфії

Ділимося сумною вісткою, що 7 квітня 2009 р. Б., упокоївся в Бозі на 87-му році життя

СВ. П.

ЙОСИП СТАШКІВ

нар. 7-го січня 1922 р. Б. в с. Дмитрий Львівської обл.

Абсольвент філії Української Академічної Гімназії у Львові та Радіо-Технічного Інституту в Ню-Йорку. Колишній супервайзер в компанії Torwico, IT&T, EWC в Ню-Джерзі. Довголітній член-секретар Українського Спортивного Клюбу „Чорноморська Січ".

Залишив у смутку:

сина – ІГОРЯ з дружною АЙЛІН
дочку – ТАНЮ з мужем РОМАНОМ
внуків – КАТРУСЮ, АДРІЯНА, ЛЯРИСУ
сестер в Україні – КАТЕРИНУ, МАРІЙКУ, СТЕФУ, ПАЗЮ
та далеку родину в Україні.

Вічная Пам'ять!

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
Відділ Філядельфія
повідомляє своїх членів і громаду, що 27 березня 2009 р. відійшов у вічність активний член нашого товариства

СВ. П.

д-р ОЛЕКСА МИРОН БІЛАНЮК

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 3 квітня 2009 р. в церкві св. Михаїла в Дженкінтавні, а тіло спочило на цвинтарі у Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Шановній дружині д-р Ларисі та донькам Ларисі і Ладі складаємо щирі співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

чи можу я зробити ці Великодні свята ще веселішими для них?
Так!
WESTERN UNION | yes!
money transfer
Зробити приємний сюрприз своїй родині на Великдень - просто з Western Union.
Завітайте до найближчого відділення для того, щоб швидко відправити необхідні гроші*.
• Надійна послуга з гарантією виплати*
• Гроші за лічені хвилини*
• Більше 35 000 відділень агентів в країнах СНД та Прибалтики
• Не потрібно заповнювати бланк власникам карти Gold Card на певні перекази**
Додатково, заощаджуйте до 20% у точках більш ніж 200 роздрібних продавців за програмою Бонусів Western Union на сайті westernunion.com***
Відвідайте відділення Завітайте на сайт westernunion.com Телефонуйте 1-800-799-6882 (ми розмовляємо українською мовою)
Послуги Western Union доступні в багатьох відділеннях, а саме:
PAY-O-MATIC 286 BRIGHTON BEACH AVE BROOKLYN, NY 11235
PAY-O-MATIC 1813 KINGS HWY BROOKLYN, NY 11229
RABINOWITZ PHARMACY 602 BRIGHTON BEACH AVE BROOKLYN, NY 11235
I AIR PARCEL 2754 CONEY ISLAND AVE BROOKLYN, NY 11235
HEALTH TREASURES PHARMACY 8512 20TH AVE BROOKLYN, NY 11214
* Western Union гарантує, що Ваш грошовий переказ буде доступний до виплати, або Ви отримаєте назад гроші. Виплата залежить від умов надання послуги враховуючи час роботи відділень та різницю в часі між часовими поясами. Додаткові обмеження дивись на бланку «Відправити Гроші».
** Транзакції без заповнення бланку не доступні дла послуги Direct to Bank а також на грошові перекази, що перевищують певний ліміт суми, або на перекази з США на Кубу.
*** Вам не потрібно робити транзакцію для участі у програмі Бонусів Western Union®.
Western Union Financial Service, Inc. має ліцензію компанії на Переказ Грошей від Банківського Департаменту Штату Нью-Йорк.
© 2009 Western Union Holdings, Inc. All Rights Reserved.